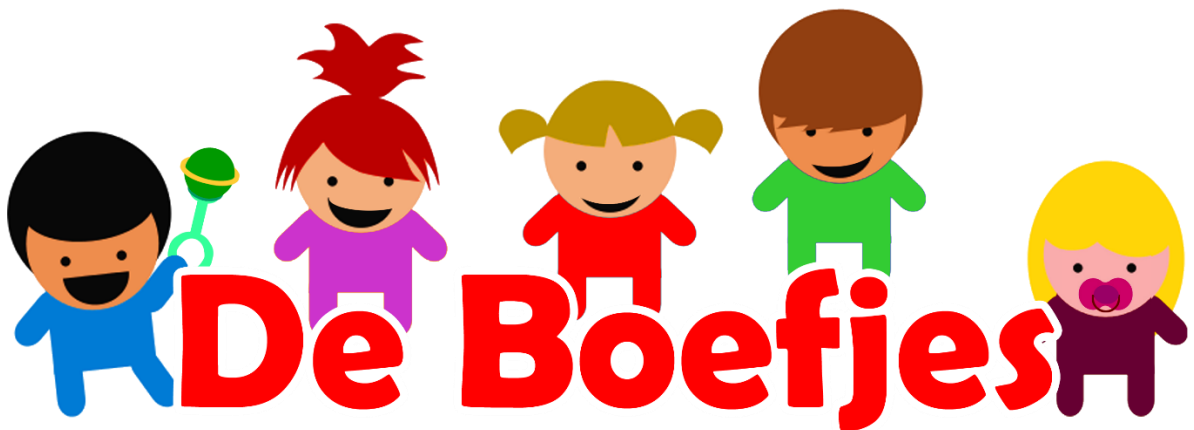

Pedagogisch beleidsplan 2019

Inleiding

Het kinderdagverblijf De Boefjes draagt mede de verantwoordelijkheid voor de opvoeding en verzorging van kinderen die door ouders aan het kinderdagverblijf worden toevertrouwd. Om deze verantwoordelijkheid te kunnen dragen, moet er zorgvuldig gewerkt worden. De Boefjes gaat uit van de ontwikkeling van de kinderen en de rol van het kinderdagverblijf daarin. Het pedagogisch beleid van De Boefjes geeft richting aan het handelen van de pedagogisch medewerkers tijdens het omgaan met de kinderen. Het geeft pedagogisch medewerkers houvast bij hun werk. Het biedt ouders inzicht in hoe er met de kinderen wordt omgegaan en waarom dat zo gebeurt.

Het pedagogisch beleid

- ❖ Is een leidraad voor het begeleiden van de kinderen
- ❖ Biedt de mogelijkheid tot afstemming tussen collega's
- ❖ Helpt bij afstemming tussen pedagogisch medewerker en kinderen
- ❖ Is een middel tot afstemming tussen kinderdagverblijf en ouders
- ❖ Is een manier om verantwoording af te leggen

Uitgangspunten

De kinderen leren spelen met de educatieve materialen en bij hun ontwikkeling passend speelgoed die aanwezig zijn op het kinderdagverblijf. Tevens leren ze omgaan met kinderen van verschillende culturen in Den Haag. Ze komen in contact met andere kinderen dan van hun eigen omgeving alleen en leren elkaars sociale gevoelens te begrijpen. De kinderen ontmoeten tevens meerdere opvoeders naast hun ouders. Veel aandacht zal ook besteed worden aan de verschillende ontwikkelingsgebieden van het kind. Het kind leert zelf bepaalde vaardigheden zoals aan- en uitkleden.

Wij zijn ons bewust van het gegeven dat een pedagogisch beleid elke keer "bijgeschaafd" behoort te worden. Wij hopen dit in nauwe samenwerking met de pedagogisch medewerkers en ouders te doen.

Inhoudsopgave

Inleiding.....	1
Hoofdstuk 1: De Boefjes.....	4
1.1 De Boefjes	4
1.2 Visie	5
Hoofdstuk 2: Kinderen laten groeien vanuit basisveiligheid, vertrouwen en kennis.....	6
2.1 Emotionele veiligheid	6
2.1.1 Structuur en grenzen stellen.....	6
2.1.2 Sensitieve responsiviteit	7
2.1.3 Respect voor de autonomie	9
2.1.4 Praten en uitleggen	11
2.1.6 Mentorschap.....	11
2.1.7 Wennen	11
2.2 Persoonlijke ontwikkeling	12
2.2.1 Motorische vaardigheden	12
2.2.2 Creatieve vaardigheden	14
2.2.3 Cognitieve vaardigheden	16
2.2.4 Taalvaardigheden.....	17
2.2.5 Activiteiten bij De Boefjes.....	19
2.2.6 Ontwikkelingsstimulering	20
2.2 Sociale ontwikkeling.....	23
2.3.1 Samenspel en het stimuleren van samenspel	23
2.3.2 Conflicten in het samenspel.....	25
2.3.3 Stimuleren van de (positieve) onderlinge interacties.....	25
2.4 Waarden en normen	27
2.5 Waarnemen van de ontwikkeling.....	29
2.5.1 Observeren en oudercontacten.....	29
2.5.2 Overdracht naar school	30
2.5.3 Omgang met bijzonderheden in de ontwikkeling	31
Hoofdstuk 3: De Boefjes informatie voor ouder en kind.....	33
3.1 Groepen.....	33
3.1.1 Stamgroep	33

3.1.2 Verlaten van de basisgroep	34
3.1.3 Samenvoegen	34
3.2 Dagindeling	36
3.2.1 Dagindeling	36
3.2.2 Slaapbeleid	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3.2.3 Eetbeleid	38
3.2.3 Medisch beleid	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3.2.4 Ophaalbeleid.....	39
3.3 Extra dagen, en ruildagen	39
3.3.1 Extra dagen en ruildagen.....	39
3.4 Openingstijden en sluitingsdagen.....	39
3.5 Oudercommissie	40
3.6 Klachten	40
Hoofdstuk 4: Wet kinderopvang	41
4.1 Drie uren regeling.....	41
4.2 Pedagogisch medewerkers, stagiaires en vrijwilligers.....	42
4.3 Ondersteuning andere volwassenen.....	45
4.4 Beroepskracht kind ratio	45
4.5 Beleid veiligheid en gezondheid.....	46
4.5.1 Vier ogen principe	46
4.5.2 Achterwachtregeling	48

Hoofdstuk 1: De Boefjes

1.1 De Boefjes

Wat is de visie op omgaan met kinderen

Kinderen zijn toekomstige volwassenen, ze hebben gevoel, ze leven, ze lijden, allemaal net als volwassenen. Kinderen in het algemeen zijn "gewoon kleine kinderen", maar ze zijn wel unieke kleine kinderen. Wij als kinderdagverblijf willen de kinderen ondersteunen bij hun ontwikkeling tot een zelfstandig, open en eerlijk mens dat een positief beeld van zichzelf heeft, een open kijk op de wereld, respect voor zichzelf en anderen in zijn omgeving.

De visie van ons kinderdagverblijf heeft directe gevolgen voor hoe het personeel met elkaar omgaat en hoe het personeel met de ouders omgaat: d.w.z. wij gaan open en eerlijk met elkaar om en hebben respect voor elkaar.

Waarom en hoe hebben we contact met ouders

- ❖ Om het gedrag van een kind te kunnen begrijpen
- ❖ Om samen een lijn te vinden in de opvoeding
- ❖ Om ouders te steunen in de opvoeding
- ❖ De geschillencommissie extern
- ❖ Oudercommissie: actieve deelname van ouders m.b.t. activiteiten, waarbij thema's ter sprake komen. Wetenswaardigheden over wat er allemaal in het Kinderdagverblijf gebeurt.
- ❖ Nieuwsbrief

Wat is de visie op personeelsbeleid

Daar vallen alle activiteiten die te maken hebben met het personeel:

- ❖ Personeelsplanning: de zorg voor voldoende personeel/het werken met invalkrachten
- ❖ Aanstellingsbeleid, een juiste pedagogisch medewerker op de juiste plaats
- ❖ Sollicitatie procedure, een goede selectie
- ❖ Loopbaanplanning, de zorg voor carrièremogelijkheden
- ❖ Salarisinschaling en betaling, de zorg voor het tijdig uitbetalen van het juiste salaris aan alle werknemers
- ❖ Personeelsadministratie, de zorg voor persoonsgegevens van werknemers
- ❖ Toepassing van de CAO, de zorg voor de naleving van individuele arbeidscontracten
- ❖ Naleving van de Arbowet, de zorg voor het bevorderen van het welzijn, de veiligheid en de gezondheid van de werknemers en ontplooiing van de werknemers, daarbij gebruik makend van hun specifieke talenten.

Waar staat het kinderdagverblijf voor

- ❖ Het kinderdagverblijf biedt de mogelijkheid aan ouders om buitens huis te gaan werken en hun ouderschap te kunnen combineren
- ❖ Kinderen de mogelijkheid te geven om met elkaar te spelen en spelend te leren
- ❖ Economische zelfstandigheid van iedereen
- ❖ Werkgelegenheid bieden in de kinderopvang
- ❖ Vroegtijdig ontdekken van een taalachterstand en het op tijd aanpakken daarvan (onderwijsachterstand).

Het belang van kinderopvang kan van drie kanten worden bekeken, namelijk vanuit:

- ❖ Het kind
- ❖ De ouders (ouders zijn de primaire opvoeders en blijven eindverantwoordelijk)
- ❖ De samenleving

Belang van het kind

Het kind krijgt contact met andere volwassenen dan de eigen ouders en leeftijdsgenoten.

Er wordt aandacht besteedt aan de motorische ontwikkeling en het stimuleren van spel en fantasie. Het kind leert allerlei vaardigheden, zoals aan- en uitkleden. Het kinderdagverblijf kan beschouwd worden als aanvulling op de opvoedingstaak van de ouders en daarom moet er aandacht zijn voor de totale ontwikkeling van het kind. Er moet dan ook veel nadruk gelegd worden op de verzorging en opvoedkundige kwaliteiten van het personeel, om het belang van het kind te waarborgen.

Belang voor de samenleving

Het kan een bijdrage leveren aan een optimale ontwikkeling van het kind. Met alle maatschappelijke veranderingen van de samenleving in het vooruitzicht zullen wij proberen de kinderen zich tot geestelijk en lichamelijk gezonde mensen te laten ontwikkelen. Het kan een integratie van verschillende etnische groepen bevorderen. Kinderen en ouders komen dan in de gelegenheid kennis te nemen met allerlei culturen die wij tegen komen in onze multiculturele samenleving. Hopelijk wordt zo de tolerantie voor de medemens al vroeg in de kinderen ontwikkeld.

1.2 Visie

De Boefjes is een kinderdagverblijf waar we kinderen zoveel mogelijk willen steunen in hun ontwikkeling. Dit doen we door warme pedagogisch medewerkers aan te nemen die sterk zijn in zowel de verzorging als de opvoeding van de kinderen. Het doel van De Boefjes is elk uniek kind te stimuleren tot een zelfstandig, open en eerlijk mens dat een positief beeld van zichzelf heeft, een open kijk op de wereld, respect voor zichzelf en anderen in zijn omgeving. Bij de Boefjes willen we dit bewerkstelligen door de samenwerking tussen ouders en pedagogisch medewerkers zo soepel mogelijk te laten verlopen, zodat zij samen de opvoedingstaak kunnen uitvoeren.

Hoofdstuk 2: Kinderen laten groeien vanuit basisveiligheid, vertrouwen en kennis

2.1 Emotionele veiligheid

Elk kind heeft het recht om onvoorwaardelijk geaccepteerd te worden. Hoewel het noodzakelijk is om bepaald gedrag te verbieden, dienen gevoelens serieus genomen te worden. Een kind heeft recht op respect en moet de ruimte krijgen om zich op eigen wijze te ontwikkelen. Binnen de kinderopvang mag geen verbaal of fysiek geweld gebruikt worden.

Een kind heeft basisbehoeften, zoals de behoefte aan voeding, slaap, aandacht en genegenheid. Binnen de kinderopvang dient te worden gestreefd dusdanig te handelen dat aan deze behoeften kan worden voldaan. Het is belangrijk dat een kind zich veilig en geborgen voelt. Een kind moet bekend zijn met de plaats en de manier van opvang.

De beroepskrachten nemen de emoties en gevoelens van het kind serieus en steunen het kind. Wij zijn een opvangplek die warmte en geborgenheid aan het kind biedt. De beroepskrachten zijn consequent en handelen op een duidelijke manier. Daarbij ondersteunt de beroepskracht het kind bij het verwerken van gevoelens. De beroepskracht begeleidt het kind bij emoties zoals verdriet, boosheid, angst en vreugde. De beroepskracht reageert altijd sensitief responsief.

2.1.1 Structuur en grenzen stellen

We maken van de stamgroep van het kind een vertrouwde omgeving door te werken volgens een dagindeling. Deze dagindeling ligt in grote lijnen vastgelegd: vaste activiteiten op vaste momenten bieden het kind zekerheid en structuur. Daarnaast maken wij gebruik van vaste medewerkers, dit zorgt ervoor dat kinderen zich veilig en vertrouwd kunnen voelen op de groep aangezien er altijd een pedagogisch medewerker is die zij kennen. Op de babygroep zijn er maximaal 2 vaste gezichten per kind, op de dreumes en peutergroep zijn dit er 3 per kind. De kinderen zien iedere dag minimaal een van deze vaste gezichten

Als het gedrag van een kind de groep verstoort, springen we daarop in door dit gedrag om te buigen of door het kind op de consequenties van zijn gedrag te wijzen. Wij vinden het belangrijk dat wij bij het corrigeren van het kind, het kind aanspreken op het gedrag in plaats van dat je het kind veroordeelt bijvoorbeeld: Ik vind wat je doet niet goed/leuk i.p.v. ik vind jou niet leuk/lief. Op deze manier laten we het kind in zijn waarde, en keuren slechts zijn gedrag af. Als wij in gesprek gaan met het kind op ooghoogte, over het niet gewenste gedrag, zullen de pedagogisch medewerkers het gedrag wat zij zien benoemen, dan het gevolg van het gedrag benoemen en ten slotte aangeven wat het kind wel kan doen. Door uitleg te geven aan de kinderen zullen zij de regels echt gaan begrijpen. In de regel streven wij naar een duidelijke en positieve benadering, zo herinneren wij kinderen dan ook regelmatig aan positief gestelde regels zoals: "Zitten op de billen", "Samen spelen, samen delen", "Lopen op de groep".

Soms wordt een kind dat erg druk (en daarom soms storend) is even afgezonderd van de groep om tot rust te komen. Dit kan bijvoorbeeld door een kind eventjes aan

tafel te zetten met een puzzeltje. Na een tijdje kunnen we in alle rust duidelijk uitspreken wat we afkeuren in het gedrag alvorens het kind weer gaat spelen. We bespreken dan ook met de kinderen welk gedrag hij of zij wél kan vertonen en geven het ook de kans om dit te laten zien.

Het accent ligt bij de boefjes op positief gedrag; we streven naar belonen in plaats van straf. Zo zullen de pedagogisch medewerkers actief complimenten geven voor positief/gewenst gedrag zoals samen spelen, rustig lopen op de groep, op de beurt wachten, speelgoed delen, etc. Bijvoorbeeld: *Wat zijn jullie fijn met de duplo aan het spelen zeg. Samen kunnen jullie een nog groter huis bouwen!*

Naast het hebben van een duidelijke dagindeling en het aandacht geven aan positief gedrag, vinden wij het ook belangrijk bij De Boefjes om als pedagogisch medewerkers het goede voorbeeld te geven aan de kinderen: goed voorbeeld doet goed volgen. Ten slotte hebben we duidelijke groepsregels op De Boefjes.

Kinderen: Het is tijd om op te ruimen! Dan kunnen we daarna aan tafel om fruit te eten en thee te drinken. 'Mohammed, wil jij de blokken in deze doos doen? Lina, leg jij de puzzels terug in de kast?'

Elif is binnen aan het rennen, de pedagogisch medewerker ziet dit en besluit op een positieve manier hier iets van te zeggen: 'Ik zie dat je veel energie hebt en aan het rennen bent Elif! Binnen lopen we, weet je dat nog? Dat doen we omdat we anders over speelgoed kunnen vallen of andere kinderen pijn kunnen doen. Na het fruit gaan we naar buiten en dan kan je lekker rennen!

Eén van de groepsregels is dat we bij De Boefjes speelgoed met elkaar delen. De pedagogisch medewerker is met Lucas met de auto's aan het spelen. Max komt erbij zitten. De pedagogisch medewerker geeft het goede voorbeeld aan Lucas en zegt: 'Gezellig dat je erbij komt zitten Max, wil je misschien meespelen? Dan mag je mijn rode auto wel?'. Max knikt en pakt de rode auto van de pedagogisch medewerker aan.

2.1.2 Sensitieve responsiviteit

Met sensitieve responsiviteit bedoelen we dat pedagogisch medewerkers liefde uitstralen en ondersteunend en begripvol aanwezig zijn. De pedagogisch medewerker heeft oog voor de toestand en de signalen van het kind. Zij interpreteert deze op juiste wijze en reageert hier tijdig en adequaat op. Hierdoor voelt het kind zich begrepen, geaccepteerd en veilig.

Sensitieve responsiviteit in de praktijk:

- ❖ De pedagogisch medewerker maakt oogcontact en wacht de reactie van een kind af voordat ze reageert.

De pedagogisch medewerker helpt baby Jayden met eten. Voordat ze hem een hap geeft maakt ze oogcontact en dan biedt ze de hap aan, als Jayden wegstijgt wacht ze nog even en probeert het later nog een keer. Als Jayden naar de hap kijkt of naar haar dan biedt ze de hap aan.

- ❖ Pedagogisch medewerkers begroeten elk individueel kind wanneer het binnenkomt. Daarnaast onderneemt de pedagogisch medewerker gedurende de dag diverse contactinitiatieven.

'Goedemorgen Sophie! Heb je lekker geslapen? We gaan vandaag vingerverven, leuk hè?! Zullen we samen je jas ophangen?'

- ❖ Pedagogisch medewerkers zijn tijdens vrij spel en activiteiten altijd toegankelijk. Dit uit zich doordat de pedagogisch medewerker altijd contact met alle kinderen van de groep houdt, door rustig rond te kijken en zo nodig te reageren op signalen van kinderen.

Tijdens het buitenspelen ziet de pedagogisch medewerker dat Efe aan het oefenen is met het gooien van de bal. Na een aantal pogingen lukt het Efe om de bal ver weg te gooien. Efe kijkt naar de pedagogisch medewerker om te controleren of ze heeft gezien dat het hem lukte. 'Wat heb je de bal ver gegooid Efe, heel knap van je!'

- ❖ De pedagogisch medewerkers hebben gedurende de hele dag een observerende houding, zij zien elk individueel kind en houden overzicht over de groep. Als een kind een signaal afgeeft, in mimiek, woorden of lichaamshouding reageren zij hierop door met het kind te praten en eventueel emoties te benoemen maar ook door een knuffel of ander lichamenlijk contact te bieden als het kind hier behoefte aan heeft.

Tijdens het eten van de lunch ziet de pedagogisch medewerker dat Isa moe is en zegt: 'Ik zie dat je in je ogen wrijft, ben je een beetje moe Isa?'. Isa knikt, de pedagogisch medewerker geeft haar een aai over haar bol en zegt: 'Na de lunch mag je lekker naar bed!'

- ❖ Bij De Boefjes proberen wij de emoties van de kinderen zoveel mogelijk te benoemen, dit laten wij bij het kinderdagverblijf in eerste plaats door de kinderen zelf doen door vragen te stellen. Indien een kind geen woorden kan geven aan zijn gevoel en/of emotie zal de pedagogisch medewerker dit benoemen. Hierdoor leert het kind welke emoties het ervaart, dat deze emotie gevoelt mag worden maar ook hoe het hiermee om kan gaan.

Daarnaast zal de pedagogisch medewerker ook haar eigen emotie en gevoel benomen als dat nodig is binnen de situatie.

Benjamin is ernstig ziek geweest en is vandaag voor het eerst weer op De Boefjes. Na een tijd gespeeld te hebben vraagt de pedagogisch medewerker aan hem: 'Hoe voel je je nu?'. Benjamin geeft aan dat hij zich wel goed voelt, maar nu een beetje moe is van het spelen. 'Zullen we dan samen een boekje lezen? Dan kun je wat uitrusten?'. Dit vindt Benjamin een goed idee en hij loopt weg om een boek uit te kiezen.

- ❖ Pedagogisch medewerkers spreken op een rustige toon met de kinderen en maken hierbij altijd oogcontact, in gesprek met het kind stelt zij zoveel mogelijk open vragen. Daarnaast laat de pedagogisch medewerker de kinderen merken dat er naar ze geluisterd wordt door zowel verbaal als non-verbaal te reageren op wat het kind zegt. Concreet wordt dit gedaan door in gesprek met het kind door te vragen, het verhaal samen te vatten, iets te herhalen, te knikken met het hoofd of soms te reageren met een toestemmend geluid. Het uitgangspunt is actief te luisteren om op deze manier het kind te stimuleren vrij te vertellen over zijn belevenissen.

Tijdens het tekenen is Naïma ronduit aan het vertellen over haar tekening en over wat zij tijdens papa-dag heeft gedaan. De pedagogisch medewerker reageert hier en daar doormiddel van te glimlachen en te knikken, maar ook door verbaal te reageren op haar verhaal: 'Wat leuk dat jullie naar de speeltuin zijn geweest! Was het dichtbij huis of moesten jullie ver weg?'

- ❖ De pedagogisch medewerker laat een sensitieve lichaamstaal zien door; zoveel mogelijk op kind hoogte te zitten, vriendelijke de groep rond te kijken, te lachen naar kinderen en een open houding aan te nemen.
- ❖ De pedagogisch medewerker geeft regelmatig een concreet compliment aan individuele kinderen, daarbij noemt zij de kinderen bij eigen naam.

'Thomas, wat ben jij goed aan het oefenen met het aantrekken van je broek!'

2.1.3 Respect voor de autonomie

Daarnaast vinden wij het van groot belang dat elk kind zichzelf mag zijn. De kinderen op het kinderdagverblijf leren hun eigen voorkeuren kennen, eigen keuzes te maken en steeds zelfstandiger als een eigen 'ik' in een groep te functioneren. Deze prachtige ontwikkeling die de eigenheid van het kind langzaam ontwikkeld moet zijn eigen pad kunnen vinden. Om deze reden hebben wij respect voor de autonomie van het kind. Dit betekent dat wij de kinderen in staat stellen hun eigen keuze te laten maken en eigen voorkeuren laten uitspreken.

Wij gaan ervan uit dat ieder kind uniek is. De pedagogisch medewerker houden rekening met de eigenheid van het kind door de groepssamenstelling bij bepaalde

activiteiten aan te passen, ieder kind individueel de aandacht te geven en het kind te respecteren om wie hij is.

Respect voor autonomie in de praktijk:

- ❖ De pedagogisch medewerker geeft het kind de ruimte om zijn eigen gang te gaan en zijn eigen keuze te maken. De kinderen kunnen zo bijvoorbeeld zelf bepalen wat ze willen eten. Zo laten de pedagogisch medewerkers de kinderen ook zelf om een eventuele volgende boterham vragen, en wel een hele of een halve, om de kinderen inzicht te laten krijgen of ze werkelijk nog meer wilt eten en hoeveel.

'Waar wil je mee spelen, Yunus?', 'Kies maar welk fruit je lekker vindt', 'Wat wil je op je boterham, kaas of appelstroop?', 'Doe je eerst je broek of je T-shirt uit?'

- ❖ De pedagogisch medewerkers geven de kinderen de tijd om iets zelf uit te proberen. Ook als het niet direct lukt, de pedagogisch medewerkers stimuleert dan het kind en helpt doormiddel van praten en uitleggen.

Julian is aan het kleuren, maar omdat hij hard drukt op het potlood gaat zijn punt steeds kapot. De pedagogisch medewerker heeft het een tijd aangekeken, maar ziet dat Julian steeds gefrustreerder raakt dus helpt ze hem. 'Vervelend hè als de punt steeds kapot gaat, daar heb ik ook altijd last van. Soms helpt het als je minder hard op het potlood duwt, dus zachtjes vasthouden. Probeer het maar! Misschien helpt het!'

- ❖ De pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen zoveel mogelijk zelf te doen, denk hierbij bij de baby's om zelf de sokken uit te doen en bij een peuter helemaal zelf uitkleden. Als de pedagogisch medewerkers bijvoorbeeld met de kinderen naar buiten gaan, leren zij de kinderen op een gemakkelijke manier om de jas aan te trekken. Zij laten de kinderen zelf de jassen aantrekken door de jassen op de grond neer te leggen, de handen in de mouwen steken en over het hoofd aantrekken.

Marjolein gaat zo verven en wilt daarom een schort om, dus loopt ze naar de pedagogisch medewerker. Deze reageert door te zeggen: 'Zullen we het samen proberen om te doen? Ik doe het wel voor met mijn eigen schort en dan kun je mij nadoen'.

- ❖ De pedagogisch medewerker toont geduld voor ideeën en oplossingen van het kind en gaat indien de situatie het toelaat hierin mee.

Floris heeft een ingeving tijdens het fruit eten: 'Ik wil kleien'. De pedagogisch medewerker had een andere activiteit gepland staan, maar bedenkt dat ze die dan de dag erna kan doen. 'Wat

een leuk idee van jou Floris! Wil jij me zo helpen om alles klaar te zetten?'

- ❖ De pedagogisch medewerker spreekt waardering en erkenning uit voor eigen initiatieven, ideeën en gedachten van de kinderen.

Lucy is met de poppen aan het spelen en loopt vervolgens naar de keukenhoek om hier een theekopje te pakken. De pedagogisch medewerker ziet dit en gaat bij Lucy zitten: 'Hadden de poppen dorst? Wat een goed idee van jou om een kopje thee voor de poppen te halen!'

2.1.4 Praten en uitleggen

De pedagogisch medewerkers bij De Boefjes praten de gehele dag door tegen de kinderen, daarnaast leggen ze hun handelen uit, maar ook de handelingen van de kinderen worden door de pedagogisch medewerkers benoemd. Dit doen we omdat kinderen niet alleen veel leren van gesproken taal, maar ook omdat het horen van taal hen een veilig gevoel geeft: er is iemand in de buurt die voor ze kan zorgen en ze kan beschermen als dit nodig moet zijn. Naast het veilige gevoel dat het ze geeft, kunnen kinderen zich ook voorbereiden op dat wat er komen gaat. Deze aspecten dragen bij aan het gevoel van emotionele veiligheid van de kinderen.

'De tijd van vrij spel is voorbij, het is nu tijd om op te ruimen en als alles is opgeruimd gaan we tekenen. Reyhan, ik zie dat je hebt gespeeld met de blokken, wil je de blokken voor mij in deze mand doen? Dan ga ik Olivia helpen met het opruimen van de puzzels want dat vindt zij nog wat lastig.'

2.1.6 Mentorschap

Binnen kinderdagverblijf De Boefjes heeft elk kind een eigen mentor, dit is één van de vaste medewerkers van de groep. Tijdens de intake en/of overgang van groep hoort u als ouders wie de mentor is. De mentor is het eerste aanspreekpunt voor u als ouder en voor het kind. Daarnaast is de mentor verantwoordelijk voor het observeren van de ontwikkeling van uw kind alsmede de overdracht aan school te geven wanneer uw kind 4 jaar wordt.

2.1.7 Wennen

Intern wennen

Als kinderen ouder worden stromen zij door naar een volgende stamgroep. Hierbij wordt gekeken of kinderen er ook echt aan toe zijn om door te stromen naar de volgende groep, of er juist eerder aan toe zijn en dus uitdaging nodig hebben. Wanneer een dreumes bijvoorbeeld nog niet toe is aan het doorstromen naar de peutergroep, dan houden wij hem nog wat langer op de dreumesgroep, zodat de emotionele veiligheid van het kind gewaarborgd blijft. Voordat de kinderen doorstromen wordt dit eerst besproken met de ouders. De ouders worden hierbij

betrokken en geïnformeerd. Ouders kunnen/mogen ook hun mening hierover geven.

Bij het doorstromen gaan de kinderen eerst een paar ochtenden wennen op de nieuwe groep. Er vindt een warme overdracht plaats, waarin de huidige mentor een gesprek voert met de ouder over de overgang naar de nieuwe groep, waarin bijvoorbeeld praktische zaken over het dagritme of het ophangen van de jassen in de hal worden besproken.

WENSHEMA

Moment	Duur
Eerste week	Halve dagen
Tweede week	Hele dagen

Extern wennen voor nieuwe kinderen

Bij plaatsing van een nieuw kind wordt samen met de ouders een wenschema doorgesproken. Het wennen op het kinderdagverblijf wordt geleidelijk opgebouwd. De eerste dag komt het kind samen met de vader of moeder op de groep kennismaken. De volgende dag blijft de vader of moeder een uur op de groep, en neemt dan afscheid. Het kind blijft dan ongeveer 3,5 uur alleen op het kinderdagverblijf. Wij vragen de ouders op dit moment wel telefonisch bereikbaar te zijn. Afhankelijk van hoe het die dag verlopen is zal voor de volgende dag afgesproken worden hoe lang het kind zal blijven. We streven ernaar om in tijd van één week op te bouwen tot een hele dag verblijf op De Boefjes, soms komt het voor dat het wennen moeizaam verloopt, dan zal het wennen nog iets langer moeten duren. Naast het wennen voor het kind vinden wij het ook belangrijk aandacht te besteden aan het wennen voor de ouders, er zal met name in de wenperiode veel aandacht besteed worden aan overdracht.

WENSHEMA

Datum/tijdstip	Wat gaat er gebeuren?
Eerste dag	8.30 uur tot 12.00 uur. Wennen met ouder
Tweede dag	8.30 uur tot 13.00 uur. Wennen met ouder voor 1 uur
Derde dag	8.30 uur tot 16.00 uur. Wennen zonder ouder
Vierde dag	Hele dag Wennen zonder ouder

2.2 Persoonlijke ontwikkeling

2.2.1 Motorische vaardigheden

De motorische ontwikkeling heeft betrekking op bewegen en alles wat daarmee te maken heeft. De meeste kinderen bewegen van nature veel en vaak. Behalve gezond, is bewegen ook leuk en vooral ook heel nuttig. De motorische ontwikkeling begint bij het hoofd (nekspieren) en zet geleidelijk door naar de andere delen van het lichaam. Een baby begint met zijn eerste keer omrollen en trappelen. Daarna volgt al snel het zitten, kruipen, staan en daarna komt het lopen. Vanaf het moment

dat kinderen kunnen lopen, gaan ze ook rennen en klimmen. Tot nu toe wordt vooral de motoriek van de armen en benen ontwikkeld, die ook wel de grove motoriek genoemd wordt. In de latere fase komt ook de fijne motoriek tot ontwikkeling. Denk hier bij bijvoorbeeld aan het maken van een puzzel, het vasthouden van een potlood of het eten met bestek. De motorische ontwikkeling hangt sterk samen met andere ontwikkelingen. Een goed voorbeeld hiervan is het maken van een puzzel. Een kind wil de puzzelstukjes leggen, en moet hierbij goed kijken en combineren (cognitieve ontwikkeling). Dan kan het kind een puzzelstukje vastpakken en op de juiste plaats leggen (motorische ontwikkeling).

Motorische ontwikkelingsfase op het kinderdagverblijf

De pedagogisch medewerkers bij kinderdagverblijf De Boefjes zullen de kinderen op een ongedwongen manier stimuleren bij de motorische ontwikkeling. Niet alle kinderen ontwikkelen in eenzelfde tempo. Het ene kind zal zich motorisch sneller ontwikkelen terwijl het andere kind op een ander ontwikkelingsgebied weer wat sneller is. Kinderdagverblijf De Boefjes houdt rekening met het "eigen" tempo van kinderen. Uiteraard is er een divers aanbod van speelgoed op het kinderdagverblijf aanwezig dat aansluit op de leeftijd van de kinderen.

De baby's zijn voornamelijk bezig met het ontdekken van hun eigen lichaam en ontdekken zichzelf en de omgeving door gebruik te maken van hun zintuigen. Voor de baby's zijn er diverse uitdagende voorwerpen aanwezig. Denk hierbij aan divers speelgoed op de groep voor op de grond of in de box waardoor kinderen gestimuleerd worden om opzij te kijken of zelfs om te draaien en een speelkleed om lekker op te rollen. De baby's oefenen met de grove motoriek zoals het hoofd omhoog houden, omrollen, tijgeren, kruipen. Ook de fijne motoriek proberen ze onder de knie te krijgen zoals materialen vastgrijpen en vasthouden, maar ook de pincetgreep. De pedagogisch medewerkers kunnen de motorische ontwikkeling van baby's stimuleren door de uitdagende voorwerpen aan te bieden, door de baby's vocaal aan te moedigen en door hen de ruimte te geven om te oefenen met bewegen.

Lenn is net wakker, de pedagogisch medewerker heeft hem uit bed gehaald en loopt de groep weer op. 'Zal ik je op het kleed neerleggen Lenn? Dan heb je alle ruimte om lekker te spelen', de pedagogisch medewerker legt Lenn langzaam neer op het kleed en gaat bij hem zitten. 'Probeer je nu om te rollen? Wat goed van jou! Nog een klein beetje sterker worden en het lukt je!'.

De dreumesen hebben veel meer te ontdekken als ze eenmaal kunnen lopen. Ook gaan zij oefenen met de wat ingewikkeldere motorische vaardigheden zoals klimmen, rennen, zelf eten en drinken, rollen met de bal en het tekenen met een potlood. Op de dreumesgroep zijn al echte speelhoeken te vinden bijvoorbeeld: leeshoek, huishoek, bouwhoek et cetera. De pedagogisch medewerkers kunnen de motorische ontwikkeling van dreumesen stimuleren door net als bij de baby's stimulerend speelgoed en activiteiten aan te bieden en vocaal aan te moedigen. Daarnaast kunnen pedagogisch medewerkers de dreumesen buiten laten spelen, knutselactiviteiten aanbieden, zelfstandig dingen laten doen en het spelen van dans- en bewegingsspellen.

'Vandaag gaan we knutselen, kom allemaal maar aan tafel zitten. We gaan kranten scheuren en deze mag je vervolgens opplakken als je wilt!'

Tijdens het buitenspelen biedt de pedagogisch medewerker een bal aan Ties aan: 'Kijk Ties, hier heb je een bal. Probeer er maar tegen aan te schoppen', en de pedagogisch medewerker doet voor hoe het moet.

De peuters zijn zich steeds bewuster van zichzelf en ontwikkelen de 'eigen ik'. Ze willen alles zelf doen en maken zich op die manier motorische vaardigheden eigen. De pedagogisch medewerkers kunnen de motorische ontwikkeling van peuters stimuleren door de activiteiten die dreumesen worden aangeboden wat ingewikkelder te maken. Voor de peuters zijn diverse puzzels en spelletjes maar ook knutsel- en tekenspullen aanwezig. Ook de verschillende ingerichte hoeken stimuleren de motorische ontwikkeling. Er is een half overdekte hal en een grote speeltuin aan het kinderdagverblijf waar de peuters hun grove motoriek kunnen ontwikkelen door middel van klimmen, glijden, fietsen, rennen, dansen en springen.

De pedagogisch medewerker ziet Femke in haar eentje in de poppenhoek zitten, ze loopt er naartoe en vraagt of ze mee mag spelen. Dit vindt Femke wel gezellig. 'Ik heb eigenlijk wel dorst.. Denk je dat de poppen ook dorst hebben?', 'Ja!', 'Hoe kunnen we ervoor zorgen dat de poppen geen dorst meer hebben?', 'Uhhh.. Thee?', 'Wat een goed idee, waar kunnen we thee vinden?', 'In de keukenhoek!'. Femke loopt naar de keukenhoek en pakt de theekopjes om thee te drinken met de poppen en de pedagogisch medewerker.

Zindelijkheid en verschoning

Op de dreumesgroep en peutergroep wordt er een start gemaakt met zindelijkheidstraining. Dit gebeurt in nauw overleg met de ouders. Er wordt pas begonnen met zindelijkheidstraining als we zien dat het kind hier aan toe is. Op vaste momenten gaan de kinderen naar het toilet toe onder begeleiding van de pedagogisch medewerker.

Het is onze ervaring dat het gezamenlijk plassen stimulerend werkt; de kinderen doen mee met de anderen, volgen het voorbeeld van anderen. Als een kind zindelijk begint te worden, prijzen we het kind. Daarnaast maken we er ook geen punt van als het mis gaat. We vragen de ouders in deze fase om te zorgen voor voldoende schone kleding op het kinderdagverblijf. Kinderen die nog niet naar het toilet gaan worden verschoond als de andere kinderen naar de wc gaan.

Op de babygroep worden de kinderen op gezette tijden verschoond. Op het kinderdagverblijf gebruiken wij luiers van het merk Pampers. Indien nodig worden kinderen uiteraard ook buiten de vaste verschoningen voorzien van een schone luier.

2.2.2 Creatieve vaardigheden

Leren omgaan met verschillende materialen

Door regelmatig creatieve activiteiten aan te bieden maken de kinderen kennis met verschillende materialen en hun mogelijkheden. Wij leren hen op De Boefjes hoe ze met deze materialen om kunnen gaan, bijvoorbeeld: kneden, balletjes draaien, slangen rollen van klei; scheuren, knippen, prikken, plakken met papier, verven, plakken. We laten de kinderen zoveel mogelijk hun eigen gang gaan, zelf laten ontdekken hoe hij vindt dat iets eruit moet gaan zien. Met verschillende materialen kun je in groepsverband een groot werkstuk maken, bijvoorbeeld het samen bouwen van een stad. Niet alleen stimuleren we de creatieve vaardigheden door te knutselen, maar ook door muziek, dans en fantasiespel. Ook bij de creatieve vaardigheden is het belangrijk voor de pedagogisch medewerkers om aan te sluiten bij het ontwikkelingsniveau van het kind.

De baby's zijn voornamelijk nog bezig met het ontdekken van verschillende materialen met de mond en handen. Ook ontdekken ze dat sommige materialen geluid kunnen maken, zoals de rammelaar. Zodra ze dit ontdekken vinden ze het reuze interessant en zullen ze de beweging eindeloos herhalen om het geluid weer te kunnen horen. De pedagogisch medewerkers kunnen de creatieve ontwikkeling van baby's stimuleren door geluid producerend materialen door veel verschillend aanvoelende materialen aan te bieden.

De pedagogisch medewerker heeft een leeractiviteit ingepland voor de baby's. Ze heeft een doos met daarin allemaal verschillende soorten doeken en stoffen. 'Vandaag gaan we verschillende materialen voelen. Iedereen mag een doekje pakken en daarna wisselen we door!'. De pedagogisch medewerker pakt een aantal doeken uit de doos en biedt ze aan de kinderen aan. 'Is de doek lekker zacht, James?'

De dreumesen kunnen al wat meer oefenen met het knutselen, ondanks dat zij dit nog niet geconcentreerd en gericht zullen doen. De dreumes zal gaan oefenen met het verven met een kwast, maar vindt het nog steeds het fijnst om sensomotorisch bezig te zijn. Daarnaast beginnen de dreumesen met de eerste pogingen tot fantasiespel. De pedagogisch medewerkers kunnen de creatieve ontwikkeling van dreumesen stimuleren door sensomotorische-, knutsel-, en muzikale activiteiten en fantasierijk speel materiaal aan te bieden.

Een van de dreumesen heeft thuis een spelletje wat zij tijdens etensijd met haar ouders speelt. De ouders zeggen dan: 'Nee, niet mijn hap op eten hoor!'. Renske vindt dit erg grappig en het stimuleert haar om te eten, daarom doet de pedagogisch medewerker dit soms ook. 'Wat een heerlijke boterham heb ik gemaakt met kaas! Ik heb heel veel zin om deze boterham op te eten. Renske, ik ga nu de boterham van Kate smeren, niet mijn boterham opeten hoor!'. Renske moet lachen en stopt snel een hap in haar mond. 'Ooooh, heb je nu toch een hap van mijn boterham gegeten. Niet nog een keer doen hoor!'

De peuters zijn al beter in staat om geconcentreerd aan een knutselactiviteit te werken en doordat de fijne motorische vaardigheden steeds beter worden, breiden de mogelijkheden qua knutselen zich uit. De peuters kunnen bijvoorbeeld al oefenen

met knippen en plakken. Ook worden de peuters steeds beter in fantasierijk spel. De ontwikkeling van de creatieve vaardigheden kunnen op dezelfde manier worden gestimuleerd als bij de dreumesen (sensomotorische-, knutsel-, en muzikale activiteiten en fantasierijk speelgoed aanbieden), maar dan wat lastiger.

De pedagogisch medewerker heeft de peuters voor een spiegel gezet en zet een liedje op. Het liedje is vrolijk en laat de kinderen gekke bekken naar zichzelf trekken in de spiegel. 'Kijk juf!' wordt er door Simon gezegd terwijl hij zijn tong heel ver naar de zijkant duwt, 'Ik ben een giraffe met een lange tong!'.

2.2.3 Cognitieve vaardigheden

De cognitieve ontwikkeling, wordt ook wel de verstandelijke ontwikkeling genoemd. Dit is de ontwikkeling van het denken, en het geheugen, maar ook taalontwikkeling. Uit de manier waarop een kind speelt, blijkt zijn verstandelijke ontwikkeling. Dit kan ook andersom bekeken worden: door te spelen wordt het kind wijzer. Dagelijks horen, zien, voelen, ruiken en proeven we dingen. De zintuigen van een mens nemen alles op. Deze ervaringen worden omgezet in beelden, woorden en ideeën. De hersenen zijn in staat om ervaringen op te slaan (leren), vast te houden (geheugen), en vervolgens weer in het bewustzijn te halen (herinnering). Dit zorgt ervoor dat een mens kennis verzamelt. Hiermee leert een mens problemen op te lossen en verklaringen te vinden. Kinderen ervaren door het gebruik van de zintuigen dat dingen heel verschillend zijn.

Belangstelling voor spelen, speelgoed en geluiden bevordert de verstandelijke ontwikkeling. Spel en spelmaterialen zijn goede hulpmiddelen om ervaringen op te doen en het ontwikkelen van het denken te stimuleren. Door vastpakken en kijken leren kinderen de aard van een voorwerp. Hoe werkt het, waar is het voor, wat lijkt op elkaar en wat is verschillend. Ook ontwikkelen kinderen door het spelen een voorstellingsvermogen. Dit voorstellingsvermogen is belangrijk voor het kunnen plannen en vooruitzien, maar ook voor de verwerking. Door iets wat is gebeurd weer in gedachte voor te stellen, kunnen kinderen verder nadenken.

In de eerste maanden reageren baby's met name vanuit hun behoeftes en reflexen. Zo gaan acties en reacties vaak automatisch zonder dat de baby het doorheeft. De baby ervaart iets, reageert hierop in een reflex en voelt vervolgens wat het effect hiervan is. Door middel van het herhalen van deze reflexen ontwikkelen baby's zich en leren de wereld om hen heen kennen. De baby ervaart iets, reageert hierop in een reflex, ervaart de handeling, slaat de handeling op en herhaalt de handeling op een ander moment. Ook begint de ontwikkeling van het oorzaak-gevolg en abstract denken. De pedagogisch medewerkers kunnen de cognitieve ontwikkeling van baby's stimuleren door verdwijnspeletjes met ze te spelen, sensomotorisch- en geluid producerend materiaal aan te bieden en door het spelen van bijvoorbeeld kiekeboe.

De pedagogisch medewerker heeft een leeractiviteit gepland. 'Kijk eens Mohammed, ik heb hier een doek en een bal. Nu ga ik de bal onder de doek leggen en kan je de bal niet meer zien. Waar is de bal nu gebleven?', Mohammed kijkt geïnteresseerd toe. 'Zal ik

laten zien waar de bal gebleven is: onder de doek! Zal ik het nu nog een keer met deze sambabal doen?

De dreumes leert logisch na te denken en gemakkelijke problemen op te lossen. Ook het oorzaak-gevolg denken ontwikkelt zich meer, zo begrijpen dreumesen dat een toren omvalt als ze hier tegenaan duwen. Daarnaast begrijpt de dreumes taal steeds beter waardoor zij dingen die ze om zich heen zien gebeuren kunnen imiteren en ze kleine opdrachten kunnen begrijpen en uitvoeren. De pedagogisch medewerkers kunnen de cognitieve ontwikkeling van dreumesen stimuleren door oorzaak-gevolg materiaal en puzzels aan te bieden, kleine opdrachten te geven die ze uit kunnen voeren en verstoppertje te spelen.

'Wil je het puzzelstuk met de koe er op aan mij geven?', 'Kun jij het haar van de barbie borstelen Samantha?', 'Wil je mij dat bord aangeven?', 'Sophie, doe jij de auto's terug in de doos?'

De peuters hebben een begrip van welke materialen waarvoor dienen en begrijpen dat bepaalde acties tot bepaalde gevolgen kunnen leiden. Hierdoor kan de peuter in zekere zin van te voren bedenken of ze iets wel of niet moeten doen, alhoewel zij hun impulsen nog niet altijd even goed onder controle hebben. Ook ontwikkelen peuters een moreel besef en begrijpen ze de regels steeds beter. De pedagogisch medewerkers kunnen de cognitieve ontwikkeling van peuters stimuleren door de peuter kleine problemen voor te leggen, lastigere puzzels en fantasierijk spel materiaal aan te bieden en denkspelletjes te spelen met ze.

De pedagogisch medewerker heeft een boek gepakt om interactief met de peuters te lezen. 'Kijk eens, vandaag gaan we een boek lezen over de seizoenen die er zijn. Weet iemand wat dit is?', 'De zon!', 'Heel goed! Welke kleur heeft de zon?', 'Géél!', 'Dat klopt! En weet iemand hoe het seizoen heet als de zon vaak schijnt en het warm is?'. De peuters weten het antwoord op deze vraag niet dus de pedagogisch medewerker vertelt hen dat het de zomer is. 'Dan gaan we nu naar de volgende bladzijde, weet iemand hoe dit seizoen heet?', 'Ja dit is de winter!'

2.2.4 Taalvaardigheden

Vanaf de zwangerschap hoort een kind al taal. Taal is een belangrijk onderdeel van het leven aangezien we door taal betekenis geven aan de gebeurtenissen en voorwerpen om ons heen. Ook kunnen we door taal onze gevoelens en behoeftes communiceren aan anderen. Omdat taal zo belangrijk is, zijn de pedagogisch medewerkers bij De Boefjes de gehele dag door aan het praten. Niet alleen tegen, maar ook mét de kinderen. Niet alleen benoemt de pedagogisch medewerker de gebeurtenissen en voorwerpen om de kinderen heen, ook verwoorden ze hun eigen gevoelens en de gevoelens van de kinderen. Als kinderen ouder worden kunnen ze interacteren met de pedagogisch medewerkers en langzaam bouwt dit zich uit naar daadwerkelijke gesprekken. De pedagogisch medewerkers stemt de moeilijkheidsgraad van de gesproken taal af op het ontwikkelingsniveau van het kind.

Baby's kunnen zelf nog niet praten, maar vinden het heel prettig om gesproken taal te horen. Dit betekent dat er iemand nabij is die hen kan verzorgen en beschermen als dit nodig is. Daarnaast kunnen baby's zich voorbereiden, als zij bijvoorbeeld opgetild gaan worden, doordat de pedagogisch medewerkers benoemen wat zij gaan doen. Dit zorgt voor een emotioneel veilig gevoel bij de baby's. Baby's zullen in eerste instantie niet vocaal kunnen reageren, wel kunnen zij oogcontact maken en door middel van hun lichamelijke reacties tekenen afgeven. Daarna gaan baby's communiceren door middel van geluiden, dit breidt zich uit naar klanken, wat uiteindelijk uitmondt in een eerste woord. De pedagogisch medewerkers kunnen de taalontwikkeling van baby's dus stimuleren door hun handelingen te benoemen (bijvoorbeeld: bij het verschonen dat je precies vertelt aan de baby wat je doet, zodat zij zich goed en vertrouwd voelen bij De Boefjes), situaties te omschrijven door het handelen van de kinderen te benoemen, te reageren op elke mate van contact dat een baby initieert (dit kan zowel verbaal (nadoen van klanken) als non-verbaal (oogcontact maken, teruglachen, een knuffel geven), het lezen van boeken en zingen van liedjes).

***Aïsha zit op schoot bij de pedagogisch medewerker en maakt oogcontact met haar. De pedagogisch medewerker begint met het zingen van een liedje en beeld hierbij haar handelingen uit:
♪Klap eens in je handjes, blij blij blij, op je boze bolletje allebei.. ♪***

Dreumesen hebben al een beter begrip van de taal die zij om hen heen horen. Ook gaan dreumesen oefenen met het imiteren van de taal die zij horen. Dit leidt er uiteindelijk toe dat zij twee-woord-zinnen en zelfs drie-woord-zinnen kunnen maken. Daarnaast begrijpt de dreumes steeds beter dat alles wat hij om hem heen ziet een naam heeft en welke naam bij welk 'ding' hoort. De pedagogisch medewerkers kunnen de taalontwikkeling van dreumesen stimuleren door net als bij de baby's hun handelingen te benoemen, te reageren op elke mate van contact, het lezen van boeken en zingen van liedjes. Maar naast deze stimuli kunnen de pedagogisch medewerkers de dreumes ook kleine opdrachten geven en zelfs mini-gesprekken met ze voeren. Tot slot streven de pedagogisch medewerkers ernaar om de kinderen de dingen om hen heen zoveel mogelijk te laten benoemen. Dit doen zij bijvoorbeeld door het broodbeleg van te voren gezamenlijk te benoemen met als doel herkenning, weten hoe het heet. Op deze manier kunnen kinderen steeds beter zelf om dingen vragen.

'Amal, wil jij appelstroop of pindakaas?'. Amal wijst naar de pindakaas. 'Is dat appelstroop of pindakaas?'. Amal zegt 'Pindakaas'. 'Helemaal goed, nu weet ik wat jij graag op jouw broodje wilt, Amal'.

***'Wil jij de luier aan mij geven?, 'Wil jij de bal in de oranje bak neerleggen?', of 'Waar is de olifant?'.
'***

Een peuter gaat oefenen met het vormen van vier- en vijf-woord-zinnen. De woordenschat van een peuter breidt zich enorm snel uit en het is met een peuter steeds beter mogelijk om (makkelijke) gesprekken te voeren. In de peuter leeftijd gaan kinderen ook experimenteren met het toepassen van grammatica, dit verloopt

niet vlekkeloos en vaak zullen zij een grammaticaregel toepassen daar waar het niet hoort. De pedagogisch medewerkers kunnen de taalontwikkeling van peuters stimuleren door net als bij de baby's en dreumesen voor te lezen, liedjes te zingen, de wereld om hen heen te benoemen en te reageren op contact. Wat nieuw is bij de peuters is dat de pedagogisch medewerkers de kinderen kunnen helpen bij de fouten die ze maken in hun grammatica gebruik. Bij De Boefjes proberen wij deze fouten op een speelse manier te herhalen en dan wel in de juiste vorm. Op deze manier heeft het kind niet het gevoel dat hij terecht gewezen wordt, maar hoort hij wel de goede toepassing van de grammatica.

**Eva van 3,5: "Juf ik heb gisteren heel hoog in een boom geklimt!".
"Heb jij heel hoog in een boom geklommen?!", zegt de
pedagogisch medewerker. "Wat spannend zeg! Hoe vond je het
om hoog in de boom te zitten? En kon je er ook weer uit
klimmen?"**

2.2.5 Activiteiten bij De Boefjes

Op de groepen zelf is er afhankelijk van het programma van de pedagogisch medewerkers mogelijkheid om te spelen. Wij maken onderscheid tussen totale vrij spel en begeleid vrij spel. Bij totale vrij spel kunnen de kinderen zelf kiezen. Het kind leert om zelf bezig te zijn. Hierbij heeft de pedagogisch medewerker geen inbreng, terwijl de veiligheid van de kinderen goed in de gaten wordt gehouden.

Bij het begeleide vrij spel stimuleert de pedagogisch medewerker de verschillende ontwikkelingsgebieden door het spel te structureren en speelgoed aan te bieden.

Daarnaast gaan de pedagogisch medewerkers met de kinderen in gesprek tijdens het (vrije) spel, door middel van het stellen van open vragen. Op deze manier kan spel eventueel uitgebreid worden en thema's besproken worden.

Gezamenlijk spelen

De pedagogisch medewerker is met meerdere kinderen bezig met een spel. Hierdoor leren de kinderen ook van elkaar. De kinderen worden, afhankelijk van hun ontwikkelingsfase gestimuleerd om mee te doen. Echter is het ook prima als kinderen niet mee willen doen, maar graag even zelfstandig willen spelen. De pedagogisch medewerker zorgt voor voldoende afwisseling en variatie. De pedagogisch medewerker zorgt ook voor rustig spel en actief spel.

Individueel spel

Op verzorgingsmomenten (verschonen of verkleeden) of tussendoor wanneer de pedagogisch medewerker individueel bezig is met een kind worden er verschillende spelletjes met of zonder speelgoed gedaan. Enkele voorbeelden: kiekeboe spelletjes, knuffelen, liedjes zingen, aanwijsspelletjes waarbij de ledematen of andere onderdelen van het gezicht worden benoemd.

Voorbeelden van activiteiten

Activiteit	Type activiteit	Benodigheden	Reden activiteit
Stoelendans:	Dit is een dans-en	Stoelen	Dit spel vergroot de grove motoriek

	bewegingsspel		
Voorlezen	Cognitief spel	Leesboeken	Dit spel bevordert de cognitieve ontwikkeling
Knutselen	Cognitief spel	Lijm, scharen, diverse papiersoorten, verf, e.d.	Dit spel bevordert de cognitieve ontwikkeling
Vrij spelen	Bewegingsspel	Speelruimte (binnen en buiten), voetbal, springtouwen, glijbaan, schommel	Dit spel vergroot de fijne en grove motoriek
Puzzelen	Cognitief spel	Speelruimte en diverse puzzels	Dit spel vergroot het denk- en concentratievermogen
Groepsgesprek	Cognitief spel	Ruimte	Dit spel vergroot het denk- en inlevingsvermogen
Verkleeden	Cognitief spel en Bewegingsspel	Verkleedkleding, spiegel, verkleedhoek	Dit spel vergroot het denk- en inlevingsvermogen door middel van drama/toneel
Schminken	Een kind schminken tot een clown	Schminkmaterialen bijvoorbeeld: verf, kwast, spons	Dit spel bevordert de sociaal emotionele ontwikkeling

Werken met thema's:

bij de Boefjes werken wij met thema's, aan de hand waarvan wij verschillende activiteiten aanbieden. Dagelijks wordt op de peutergroep een tafelgesprek gevoerd met de kinderen, waarin het thema besproken wordt. Bij het bespreken van een thema wordt er een kijkplaat gebruikt. Kinderen mogen aan de hand van wat ze zien vertellen of ze iets hebben meegemaakt wat aansluit bij wat ze zien op de kijkplaat, luisteren naar andere kinderen en zingen allerlei liedjes. Daarnaast stellen de pedagogisch medewerkers open vragen aan de kinderen omtrent het thema tijdens zowel het tafelgesprek als andere activiteiten zoals knutselen: *"Welke bloem hebben jullie nu voor je?"*, *"Welke bloemen zijn er nog meer?"*, *"Welke kleur geef jij je bloem?"*

2.2.6 Ontwikkelingsstimulering

Zoals hierboven omschreven is biedt de dagindeling de kinderen ruimte voor het kiezen van eigen activiteiten en/of wel/niet mee doen met gezamenlijke activiteiten. Binnen zowel de gezamenlijke als individuele activiteiten bieden de pedagogisch medewerkers waar nodig ondersteuning aan de kinderen en prikkelen en dagen de kinderen uit om deel te nemen aan activiteiten.

Om kinderen te steunen, te prikkelen en optimaal te betrekken bij activiteiten zal een pedagogisch medewerker:

- ❖ *Activiteiten en de ruimte aantrekkelijk te maken voor de kinderen:* door bijvoorbeeld de hoekjes aantrekkelijk in te richten (pannetjes op het fornuis, pop met deken in een bedje) en enthousiast aan te kondigen welke activiteit er op het programma staat. De Boefjes heeft een divers aanbod van speelgoed, boekjes, puzzels en figuren die aansluiten op de ontwikkeling en de ontwikkeling stimuleren.
- ❖ *Spel en activiteiten kiezen die aansluiten bij de leeftijd van het kind:* dus lekker scheuren en vingerverven met de baby's en dreumesen en knippen met de scharen met de peuters
- ❖ *Spelmomenten bevestigen en bewaken:* de kinderen zelf laten spelen en op afstand toezien. Zo zijn de pedagogisch medewerkers aanwezig als veilige haven
- ❖ *Met de kinderen meespelen:* tijdens vrij spel worden kinderen vrijgelaten in waar zij mee spelen en met wie. De pedagogisch medewerkers gaan gesprekken met de kinderen aan tijdens het vrije spel en spelen zo met hen mee, waarbij de regie bij de kinderen blijft: "Oh wat ben jij aan het bakken? Jammie, mag ik ook een pannenkoek? En heb je ook een beetje poedersuiker misschien?".
- ❖ *Troosten of helpen wanneer dat nodig is:* de pedagogisch medewerkers zijn altijd toegankelijk voor de kinderen tijdens spelmomenten en activiteiten, waardoor zij tijdig kunnen reageren op signalen: een kind dat verdrietig is of hulp nodig heeft bijvoorbeeld. De pedagogisch medewerkers bieden hulp door middel van het geven van tips en uitleg.
- ❖ *Zich inleven in het kind en meegaan in zijn gevoel:* binnen het spel en activiteiten die worden aangeboden, wordt aangesloten op de belevingswereld van het kind. *Bijvoorbeeld wanneer de kinderen aan het dansen zijn en één van de kinderen spreidt zijn armen als een vliegtuig, dan kunnen de pedagogisch medewerkers dit nadoen en zeggen: "Wauw, zijn we allemaal vliegtuigen?". Of het moment waarin de pedagogisch medewerker bij de kinderen in de huishoek op bezoek gaat om "thee" te komen drinken.*
- ❖ *Het spel of activiteit aanpassen zodat het uitdagender of moeilijker wordt:* doordat de pedagogisch medewerkers de kinderen observeren tijdens hun spel, kunnen zij zien of een kind bijvoorbeeld al toe is aan een wat moeilijkere activiteit/vaardigheid. *Zo kunnen zij een kind dat een puzzel snel en zonder moeite gemaakt heeft, een puzzel met kleinere stukjes aanbieden ter uitdaging.*
- ❖ *Inschatten of de kinderen het zelf kunnen of dat er uitleg nodig is:* kinderen worden altijd in de gelegenheid gesteld om dingen zelfstandig uit te proberen, wanneer zij dit nog niet zo goed kunnen ondersteunen de pedagogisch medewerkers door middel van het geven van uitleg en tips, of door het voor te doen.
- ❖ *In gesprek gaan met de kinderen over verschillende onderwerpen die bij hen opkomen:* doordat de pedagogisch medewerkers met de kinderen meespelen en met hen in gesprek zijn, komen er verschillende gespreksonderwerpen naar voren. Door open vragen te stellen kan er tijdens spel dieper in gegaan worden op deze gespreksonderwerpen, waarover kinderen dan kunnen nadenken en hun ideeën en gedachten kunnen

vertellen. Als er bijvoorbeeld een vis gebakken wordt, kan er gevraagd worden welke soort vis dat dan is en welke er nog meer zijn. Als een kind een toren aan het bouwen is kan er gevraagd worden welke kleuren hij allemaal gebruikt heeft en wat dan zijn lievelingskleur is.

2.2 Sociale ontwikkeling

Kinderdagverblijf De Boefjes heeft regels, normen en waarden. Dit draagt bij aan de ontwikkeling van het kind, met betrekking tot zijn/haar omgeving. Door het omgaan met en in een groep, kan een kind zich prima sociaal ontwikkelen en sociale vaardigheden eigen maken. Kinderdagverblijf de Boefjes is dan ook een mooie kleine 'oefen' samenleving, waarin kinderen met elkaar in contact komen in een groep. Zowel samenspel als alleen spelen is mogelijk bij kinderdagverblijf De Boefjes. Zo leren de kinderen de omgang met in een groep, maar ook zelfstandig te functioneren in een groep.

De pedagogisch medewerkers begeleiden de kinderen binnen het aanleren van sociale vaardigheden als naar elkaar luisteren, samen delen, samen spelen, samenwerken, elkaar helpen, een taak op zich nemen, voor jezelf opkomen of voor een andere opkomen. Hierin houden zij rekening met de verschillende leeftijden en ontwikkelingsniveaus van de kinderen.

2.3.1 Samenspel en het stimuleren van samenspel

Kijkende naar het verloop van de sociale ontwikkeling, is te zien dat **baby's** nog erg gericht zijn op (het ontdekken van) zichzelf en de pedagogisch medewerker en dat naarmate zij ouder worden zij steeds meer interesse krijgen voor de kinderen om zich heen. Zo vinden zij het heerlijk om naar spelende kinderen te kijken. Ook zullen zij steeds meer verbaal contact gaan zoeken met hun omgeving, waar de pedagogisch medewerkers zowel verbaal als non-verbaal op reageren. De pedagogisch medewerkers stimuleren het samenspel van de baby's door baby's naast elkaar te leggen en het handelen en de ervaringen van de baby's te benoemen, de baby's te betrekken bij activiteiten met de dreumesen door hen op schoot te nemen of bijvoorbeeld met hen in de armen te dansen en door de baby's in de mogelijkheid te stellen om de spelende kinderen te observeren vanuit een veilige plek (bijvoorbeeld door met de baby op schoot bij de spelende kinderen te zitten).

Voor **dreumesen** wordt de omgeving met de kinderen die er spelen een stuk interessanter en groter, doordat zij ook leren lopen. Zij leren sociale vaardigheden bij door de reacties die de omgeving geeft op hun gedrag, zoals verdriet nadat zij aan de haren trekken van een ander kind en corrigeren van de pedagogisch medewerker wanneer zij een ander kind slaan, maar ook een compliment bij het aaien van een ander kind. Dreumesen zijn nog niet in staat om zich in te leven in de gevoelens en behoeftes van anderen, met name de eigen behoeftes en gevoelens zijn belangrijk, daarom is consequent en tijdig ingrijpen vanuit de pedagogisch medewerkers van belang (zie hoofdstuk 2.3.2). Omdat dreumesen nog niet in staat zijn om zich te verplaatsen in anderen, vinden zij het ook nog erg lastig om samen te spelen met anderen en speelgoed te delen. Je ziet dan ook vaak dat kinderen allereerst naast elkaar spelen, in plaats van met elkaar. Toch is dit naast elkaar

spelen al een eerste stap richting het samenspel en daarom geven de pedagogisch medewerkers de dreumesen ook de ruimte om naast elkaar te spelen. De dreumesen observeren het spel van de kinderen om hen heen en imiteren dit, waardoor zij kennis maken en oefenen met verschillende soorten spel. De pedagogisch medewerkers stimuleren de dreumesen in samenspelen door hen op elkaars spel te wijzen: *'Ik zie dat Achmed met de bal aan het rollen is, die rolt snel over de vloer zeg!'*. Daarnaast spelen de pedagogisch medewerkers met de kinderen mee waardoor aan de kinderen wordt laten zien dat het leuk is om samen te spelen, kinderen geïnspireerd en geënthousiasmeerd raken om mee te doen en verlegen kinderen eerder mee dŭrven te doen doordat de vertrouwde juf erbij aanwezig is: *'Zullen we samen de bal overrollen Achmed? Dan ga ik aan de andere kant zitten goed en rol dan de bal naar jou toe. Rol jij hem nu weer terug naar mij? Oh kijk, Dunya wilt ook meespelen, ik rol de bal nu naar Dunya! Rol jij hem weer naar Achmed? Wat gezellig zo met zijn drieën met de bal spelen'*. Tot slot bieden de pedagogisch medewerkers georganiseerde activiteiten aan, waarbij de kinderen met elkaar in contact komen binnen bijvoorbeeld knutselactiviteiten, dansactiviteiten, het lezen van een boekje, buitenspelen, etc.

Aan het begin van de **peutertijd**, zo rond de 2 jaar, is te zien dat kinderen de eigen ik ontwikkelen en beseffen dat zij een eigen persoon zijn met eigen behoeftes en gevoelens. Zij willen dan ook graag alles zelf doen en zelf bepalen, de pedagogisch medewerkers geven de kinderen hier de ruimte toe, binnen veilige grenzen. Zo mogen de kinderen zelf kiezen wat zij op hun brood willen, waar zij willen spelen, of zij mee willen doen met een activiteit, en daarnaast zelf de broek uit doen, zelf verven met de kwast, helpen met het dekken van de tafel etc. Echter zijn er grenzen, welke duidelijk gesteld worden én uitgelegd aan de kinderen. Peuters zijn al gericht aan het spelen met de kinderen om hen heen en zijn ook steeds beter in staat om samen te spelen en te delen met andere kinderen naarmate zij ouder worden (vanaf 3 jaar). Zij beseffen al steeds beter dat bepaalde dingen niet mogen en denken dan ook na voordat zij iets doen. Echter zijn ook peuters nog niet in staat om zich volledig in andermans gevoelens en behoeftes te verplaatsen en hierin kunnen zij onderling ook nog verschillen (het ene kind kan zich al veel beter verplaatsen in anderen, dan het andere kind). Daarom is begeleiding bij conflicten vanuit de pedagogisch medewerkers nog op zijn plaats (zie hoofdstuk 2.3.2). De pedagogisch medewerkers stimuleren de peuters in samenspel door hen op elkaars spel te wijzen en te stimuleren om met elkaar mee te spelen: *'Hey ik zie dat Fenna de vis aan het bakken is. Max, zou jij misschien de groente willen koken?'*. De pedagogisch medewerkers spelen zelf met de kinderen mee, waardoor kinderen oefenen met samenspel en andere kinderen gestimuleerd worden om mee te doen. Daarnaast organiseren de pedagogisch medewerkers groepsactiviteiten zoals buitenspelen, dansen, knutselen, gezelschapsspellen spelen. Binnen gezelschapsspellen leren kinderen op de beurt te wachten, zich houden aan de regels en naar elkaar te luisteren.

2.3.2 Conflicten in het samenspel

Als er sprake is van conflict tijdens samenspel, grijpen de pedagogisch medewerkers niet direct in. Eerst wachten zij af of de kinderen het samen op kunnen lossen. Als een conflict uit de hand dreigt te lopen, dan grijpen de pedagogisch medewerkers in door te benoemen wat zij hebben gezien. Dan vragen zij aan de kinderen om zelf te vertellen wat er is gebeurd en hoe zij zich hierdoor voelen. Wanneer kinderen dit niet zelf kunnen vertellen (zoals baby's en dreumesen) dan benoemt de pedagogisch medewerker wat zij heeft zien gebeuren en de gevoelens/gevolgen die zij ziet. Tot slot vragen zij aan de kinderen hoe deze situatie opgelost zou kunnen worden en geven zij opties om de situatie op te lossen als de kinderen hier zelf niet mee komen (bijvoorbeeld bij de dreumesen en baby's).

Max (3 jaar) heeft een auto van Dunya (2 jaar) afgepakt. De pedagogisch medewerker ziet het gebeuren, maar kijkt nog even aan of de kinderen het zelf op gaan lossen. Dunya pakt de auto terug, waarop Max hem weer afpakt. Dunya begint te huilen. De pedagogisch medewerker loopt naar de kinderen toe, gaat op ooghoogte zitten en vraagt wat er is gebeurd. Dunya verteld dat Max de auto heeft afgepakt. "Oh. En wat vind je daarvan?". Dunya verteld dat zij dat niet leuk vind. "Hoor je dat Max, Dunya vindt het niet leuk dat je haar auto afpakt. Ze is er zelfs verdrietig van". Max zegt: "Maar ik wil ook met de auto spelen!". "Jij wilt ook graag met de auto spelen en Dunya was met de auto aan het spelen. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat jullie allebei met de auto kunnen spelen?". Max loopt naar de bak met auto's toe en haalt er een auto uit. "Wat een goed idee van jou Max, nu kunnen jullie allebei met de auto's spelen. Vind je dit een goede oplossing Dunya?", Dunya knikt en de kinderen spelen samen met de auto's

Naast het helpen oplossen van een uit de hand gelopen conflict, kunnen de pedagogisch medewerkers er ook voor kiezen om de kinderen te helpen herinneren aan de regels die we hebben bij De Boefjes. De term *samen delen samen spelen* zal een kind vaak horen, en het zal ook leren om hiermee om te gaan.

Noud (1 jaar) heeft meerdere ballen waarmee hij speelt, maar Caitlin (11 maanden) heeft niets. In dit soort situaties geven wij aan dat de kinderen samen met de auto's verder kunnen spelen, of dat het kind een paar autootjes aan het ander kind afstaat waardoor zij alle twee met auto's kunnen spelen. Samen spelen, samen delen!

2.3.3 Stimuleren van de (positieve) onderlinge interacties

Ook door vriendschappen onderling te stimuleren (door bijvoorbeeld kinderen samen te laten spelen) proberen we een vertrouwde omgeving te creëren. Pedagogisch medewerkers bevorderen dit door kinderen samen te laten spelen of samen activiteiten te laten doen.

De pedagogisch medewerkers proberen de communicatie tussen kinderen onderling te bevorderen door:

- ❖ *Kringgesprekken, of in kleine groepjes, gesprekken te voeren:*
Een kring gesprek waarin kinderen vertellen wat ze thuis allemaal gedaan hebben, helpt bij het besef dat andere kinderen ook een eigen-ik zijn. Hierbij

leren de kinderen ook naar elkaar te luisteren. Bij kinderen die niet zo snel op de voorgrond treden proberen we te stimuleren ook hun zegje te doen door hen heel direct bij het gesprek te betrekken (bijv. door vragen te stellen).

- ❖ *Gezamenlijke activiteiten aan te bieden:* samen te zingen, samen spelletjes doen, samen knutselen, samen dansen. Een voorbeeld waarmee pedagogisch medewerkers de kinderen stimuleren tot samenspel is dat zij alle kinderen een tekening van een gebouw laten inkleuren. Met al deze tekeningen samen kunnen de kinderen hun fantasie gebruiken om alle tekeningen samen tot een grote stad te vormen. Hierdoor leren kinderen creatief omgaan met elkaar in plaats van met agressie en leren zij oplossingen bedenken voor ingewikkelde situaties.
- ❖ *Zelf het goede voorbeeld te geven aan kinderen:*
Door samen te spelen met de kinderen, kinderen en collega's te helpen, aandachtig te luisteren naar de kinderen, de kinderen te benaderen op ooghoogte met een rustige toon.
- ❖ *De negatieve interacties onderling op een positieve wijze te begeleiden:* door kinderen aan de positief gestelde regels te herinneren en daarnaast in te grijpen wanneer conflicten uit de hand dreigen te lopen door met de kinderen in gesprek te gaan en gezamenlijk naar een oplossing te zoeken. Bij de kinderen die nog niet kunnen praten (baby's en dreumesen), zal de pedagogisch medewerker meer aandeel hebben in het bespreken van wat er gebeurd, de gevolgen ervan en het aandragen van oplossingen/alternatieven.
- ❖ *De begeleiding in interacties af te stemmen op de behoefte en het karakter van het kind:* Afhankelijk van het kind is er meer of minder begeleiding van de interactie nodig. Een kindje dat zeer verlegen is en weinig contact maakt met andere kinderen kan de begeleiding en stimulans van een vertrouwde pedagogisch medewerker goed gebruiken om in contact te komen met een ander kind. Een kindje dat open is, met iedereen praat en sociaal zeer vaardig is zal minder behoefte hebben aan de begeleiding van interactie met andere kinderen.
- ❖ *De aandacht te verdelen tussen de kinderen:* de pedagogisch medewerkers maken contact met alle kinderen, zodat alle kinderen zich gezien en gehoord voelen. Door gedurende de dag een observerende houding aan te nemen, worden naast de sterk aanwezige kinderen ook de stillere kinderen gezien en gehoord. Tijdens groepsgesprekken komen dan ook alle kinderen aan het woord.
- ❖ *Complimenten te geven voor positieve onderlinge interacties:* de pedagogisch medewerkers geven concrete complimenten voor positieve onderlinge interacties zoals: kinderen die samen een boekje lezen, kinderen die elkaar helpen, kinderen die elkaar een knuffel of kus geven, etc. Door voor deze gedragingen een compliment te geven en daarbij te vertellen voor

welk gedrag er precies een compliment gegeven wordt, raken kinderen gemotiveerd om dit gedrag vaker te laten zien. Kinderen leren immers door de reacties die zij krijgen op hun gedrag wat wel en niet mag/goed is: *"Wat fijn Maurits, dat jij Aadi even laat zien hoe hij zijn jas aan kan doen. Zo weet hij de volgende keer hoe hij zelf zijn jas aan kan doen"*.

2.4 Waarden en normen

Bij kinderdagverblijf De Boefjes gelden er regels, normen en waarden, welke wij ook graag over willen dragen aan de kinderen. Op deze manier leren kinderen namelijk hoe zij zich dienen te gedragen met betrekking tot zijn/haar omgeving, en waarom, waarmee zij uiteindelijk in staat worden gesteld om zelfstandig deel te nemen aan de maatschappij en hierin een steentje kunnen bijdragen.

Bij de Boefjes vinden wij een aantal waarden belangrijk:

- ❖ Respect voor onszelf, anderen en de omgeving
- ❖ Respect voor de maatschappij en de wereld waarin wij leven
- ❖ Verantwoordelijkheid
- ❖ Gezondheid
- ❖ Veiligheid
- ❖ Zelfstandigheid
- ❖ Sociale vaardigheden

Hieruit volgend hebben wij de onderstaande regels op De Boefjes:

- ❖ *Wij spelen samen en delen het speelgoed*
- ❖ *Wij wachten op onze beurt*
- ❖ *Wij mogen zelf speelgoed uit de kasten pakken en ruimen dit ook weer op*
- ❖ *Wij spelen met het speelgoed in de daarvoor bestemde hoek*
- ❖ *Wij blijven op de groep*
- ❖ *Wij laten het speelgoed op de groep*
- ❖ *Wij zitten op onze billen, alleen als wij jarig zijn mogen wij op de stoel staan*
- ❖ *Wij luisteren naar elkaar*
- ❖ *Wij praten met woorden*
- ❖ *Wij wassen onze handen en gezicht voordat we aan tafel gaan en als we van tafel gaan*
- ❖ *Wij hebben respect voor het werk van anderen en laten dit heel*
- ❖ *Wij geven elkaar complimentjes*

Respecteren (verschillen tussen elkaar)

Bij De Boefjes vinden wij respect de belangrijkste waarde. Door de verscheidenheid aan culturen binnen ons kinderdagverblijf krijg je te maken met verschillende gewoontes en andere normen en waarden. Wij erkennen de eigenheid van ieder kind, de eigenheid die met zijn cultuur verbonden is, en zullen proberen zoveel mogelijk aan specifieke wensen gehoor te geven. Wij besteden aandacht aan liedjes uit andere landen, intercultureel spelmateriaal (bijv. poppen, boekjes, puzzels) en voeding uit andere landen. Verder houden wij rekening met diëten die aan een eventuele geloofsovertuiging verbonden zijn. Bijv. alle kinderen weten wat "varken"

is, en dat sommige kinderen dat niet mogen eten. De pedagogisch medewerkers laten de kinderen die dit zelf kunnen, uitleggen waarom zij geen varkensvlees eten of benoemen dit voor het kind mochten andere kinderen daar vragen over hebben.

Hygiëne en veiligheid

Het is ons doel een zo groot mogelijke veiligheid en hygiëne binnen het kinderdagverblijf te waarborgen. Pedagogisch doel daarbij is dat kinderen zich bewust leren zijn van veiligheid- en hygiëneregels, en vooral het nut (bijv. het voorkomen van ziektes, ongelukken) ervan. Daarnaast houden de pedagogisch medewerkers zich aan de werkafspraken omtrent de veiligheid en gezondheid van de kinderen, zoals omschreven in het beleid Veiligheid en Gezondheid.

Elkaar waarderen

Als de kinderen met iets aan het spelen zijn, bijv. bouwen, tekenen, puzzelen, maken we duidelijk dat je dat niet mag verstoren. Heb respect voor het werk van een ander. We staan niet toe dat kinderen elkaar proberen af te kraken op bijv. uiterlijk, kleding en het resultaat bij een activiteit. We hechten veel waarde aan het leren elkaar te prijzen, te waarderen ('heb je nieuwe schoenen?', 'wat een mooie tekening!'). Wij proberen het zelfbeeld van de kinderen positief te beïnvloeden door aandacht voor uiterlijk en gedrag: een positief zelfbeeld wordt in de prille jeugd gevormd.

Voorbeeldrol

Het goede voorbeeld van de pedagogisch medewerkers met elkaar, met kinderen en met ouders is onontbeerlijk bij het overbrengen van waarden en normen. Kinderen leren immers door te imiteren. De opgestelde regels gelden dan ook niet alleen voor kinderen, maar ook voor de pedagogisch medewerkers. De pedagogisch medewerkers houden zich aan de gestelde regels en laten deze in hun eigen handelen zien, door bijvoorbeeld te luisteren naar de kinderen, de kinderen complimentjes te geven, zelf de handen te wassen voor het eten en na het eten, het speelgoed netjes op te ruimen etc.

Begeleiding bij conflicten

Wij willen dat er op het kinderdagverblijf niet geslagen wordt, geen fysiek geweld, elkaar geen pijn doen. Tijdens deze leeftijd kan een goede aanpak van dit gedrag, agressiviteit op latere leeftijd sterk verminderen. Het kind moet de zekerheid hebben dat de omgeving veilig voor ze is, er moet geen gevoel van bedreiging zijn. Wij willen de kinderen bewust maken dat het niet prettig is om pijn te hebben, en zodoende een ander ook geen pijn te doen (respect voor jezelf en anderen). Daarom benoemen de pedagogisch medewerkers ook altijd het gedrag én de gevolgen die het gedrag teweegbrengt, waarna naar een oplossing gezocht wordt (zie hoofdstuk 2.3). Tevens willen wij de kinderen leren dat je eventuele conflicten of boosheid op andere manieren dan door slaan of bijten zou kunnen uiten (bijv. Verbaal). Hierbij is het pedagogisch doel het aanleren van sociale vaardigheden.

Feesten en tradities

Bij de Boefjes hebben wij verschillende tradities, wat jaarlijks terugkerende activiteiten zijn. Zo vinden wij het belangrijk om kinderen in het zonnetje te zetten op hun verjaardag, gedag te zeggen wanneer zij weggaan en het te vieren als er bijvoorbeeld een broertje of zusje geboren is met een traktatie. Daarnaast besteden wij aandacht aan feesten uit verschillende landen.

Verjaardagen

Een verjaardag wordt natuurlijk ook bij kinderdagverblijf De Boefjes gevierd! Voor de jarigen wordt er een mooie muts gemaakt, zodat iedereen kan zien wie er jarig is. Tijdens de viering krijgt de jarige de mooie muts op en worden er liedjes gezongen en krijgt de jarige een cadeautje. Voordat de jarige zijn feestje viert overleggen de pedagogisch medewerker en de ouders op welke dag het feestje plaats vindt en de tijd. De ouders mogen aanwezig zijn bij de viering van de verjaardag.

Afscheid

Wanneer een kind afscheid neemt van de groep of het kinderdagverblijf, krijgt hij/zij een boekje mee met alle knutselwerkjes dat het heeft gemaakt op de groep. Een kind wat naar de basisschool gaat zal samen met de vierde verjaardag ook het afscheid vieren. Natuurlijk mogen kinderen bij een afscheid altijd trakteren.

Traktatie

Wanneer een kind jarig is, een broertje of zusje heeft gekregen of een andere reden tot "feest" heeft, mag er bij kinderdagverblijf De Boefjes getrakteerd worden. De Boefjes vragen de ouders rekening te houden met de leeftijd van kinderen, en ervoor te zorgen dat de traktatie die de kinderen uitdelen veilig, verantwoord en gezond is.

Indien uw zoon/dochter een speciaal dieet volgt, een allergie heeft voor bepaalde voedingsproducten of u gewoon liever niet heeft dat uw zoon/dochter snoep/suiker eet, kunt u dat aangeven. Wij zullen hiermee rekening houden.

Feestdagen

Bij De Boefjes worden verschillende feesten gevierd zoals: Sinterklaas, Kerst, Pasen, Ramadan, Suikerfeest, Holi. een winterfeest en een zomerfeest. Omdat er binnen De Boefjes kinderen uit zoveel culturen komen, besteden wij daarom aandacht aan feesten uit andere landen/culturen.

2.5 Waarnemen van de ontwikkeling

2.5.1 Observeren en oudercontacten

De overdracht is het moment dat de pedagogisch medewerker en de ouders elkaar informeren over het kind. Bij het brengen zal de pedagogisch medewerker vragen naar de situatie thuis. Bijvoorbeeld of het kind goed geslapen en ontbeten heeft. Deze overdracht is belangrijk en hier wordt veel aandacht aan geschonken, zodat de medewerkers kunnen inspelen op de situatie thuis. Ook wanneer ouders hun kind weer komen halen zal er een overdracht plaatsvinden. Dit keer zal de pedagogisch

medewerker ouders verslag doen over het verloop van de dag. Wanneer ouders behoefte hebben aan een langer gesprek kan dit altijd aangevraagd worden. Bij de babygroep is er naast een mondelinge overdracht ook een schriftelijke overdracht. Op de groep ligt er een voedingslijst waar alle voedingen, slaaptijden en verschoonbeurten op genoteerd zijn.

Bij kinderdagverblijf De Boefjes observeren wij de kinderen met de observatiemethode KIJK!. Kijk is een online observatiemethode waarbij de algehele ontwikkeling van de kinderen in kaart wordt gebracht. De pedagogisch medewerkers observeren dagelijks de kinderen, met name tijdens speelmomenten. Hiervan worden aantekeningen in het dagboek in de webbased van KIJK! genoteerd. Twee keer per jaar (rond de verjaardag en een half jaar later) observeren de mentoren elk kind op alle ontwikkelingsgebieden. Deze observatie wordt ingevoerd in de webbased van KIJK!. Van deze observatie wordt er een individueel rapport gemaakt waarbij de vooruitgang van het kind zichtbaar wordt. Daarnaast kan er gekeken worden naar de voorgaande observatie of het kind nog steeds in ontwikkeling is. Daarnaast kunnen er doormiddel van deze individuele rapporten eventuele achterstanden worden gesignaleerd.

Er zijn regelmatig werkoverleggen en vergaderingen. Het werkoverleg is tussen leidinggevende en pedagogisch medewerkers van de desbetreffende groep. In het werkoverleg wordt er gesproken over hoe het gaat op de groep, wat kan beter, de ontwikkeling van de kinderen en welke kinderen er kunnen doorstromen naar de volgende groep. Bij het werkoverleg worden alle kinderen besproken, zodat er eventuele ontwikkelingsachterstanden en/of andere problemen vroegtijdig gezien worden. Bij vergaderingen (om de 4 maanden) zijn alle pedagogisch medewerkers aanwezig en wordt er gesproken over organisatorische factoren, veranderingen binnen het kinderdagverblijf, beleid (herhalen), dingen die goed gaan en minder goed gaan, nieuwe mededelingen en eventuele bijzonderheden omtrent (ontwikkeling of het leven van) de kinderen.

Een keer per jaar worden er standaard oudergesprekken gehouden wanneer het kind 1,5 jaar is, 2,5 jaar en 3,5 jaar. Er kan daarnaast altijd door de ouders of mentor een extra gesprek aangevraagd worden. De mentor nodigen de ouders mondeling uit om een gesprek te plannen. De mentor vult voor het gesprek de observatielijst in. Tijdens het gesprek wordt er aan de hand van de rapportage de ontwikkeling van het kind besproken. De ouders krijgen ook tijdens het gesprek de gelegenheid om dingen te vertellen over hun kind of om vragen te stellen.

2.5.2 Overdracht naar school

Om een doorlopende leerlijn voor de kinderen te creëren werken wij samen met de scholen. Dit doen wij door een overdracht te geven aan de school bij het verlaten van het kinderdagverblijf. Deze overdracht vindt alleen plaats indien ouders hier toestemming voor hebben gegeven.

Bij kinderdagverblijf De Boefjes maken wij gebruik van een koude overdracht naar zowel de school als BSO. Dit houdt in dat na toestemming van de ouders de mentor het kind dossier met daarin de observaties en verslagen van eventuele bijzonderheden in het gedrag naar school stuurt met een begeleidende brief. Indien

pedagogisch medewerkers of leerkrachten vragen hebben dan kunnen zij altijd telefonisch contact opnemen met de mentor van De Boefjes.

Indien er zorgen zijn omtrent de ontwikkeling en / of het gedrag van het kind wordt ter bevordering van een doorgaande leerlijn een lauwe overdracht gegeven. Dit betekent dat de mentor van het kind het kind dossier met daarin de observaties en verslagen van eventuele bijzonderheden in het gedrag naar school stuurt met een begeleidende brief. Vervolgens neemt de mentor contact op met de ib'er en of nieuwe leerkracht van het kind voor een korte overdrachtsbespreking.

2.5.3 Omgang met bijzonderheden in de ontwikkeling

Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. In de meeste gevallen doorlopen kinderen de ontwikkeling zonder problemen of achterstanden. Maar kinderen kunnen altijd opvallend gedrag gaan vertonen, hier zijn veel redenen voor. Denk hierbij aan bijvoorbeeld geboorte van een broertje of zusje of ouders die uit elkaar gaan. De pedagogisch medewerkers zullen alle begrip hebben voor een dergelijke situatie en zullen hier ook op een professionele manier mee omgaan. Vaak zal een laagdrempelig gesprek tijdens de overdracht met de ouders en de pedagogisch medewerker al een uitkomst bieden. Wanneer een kind langere tijd opvallend gedrag vertoont is dit een rede voor overleg tussen de pedagogisch medewerkers. De pedagogisch medewerkers gaan eerst het kind observeren en bespreken dan hun bevindingen met de leidinggevende. Onze observatielijsten worden ingevuld door de pedagogisch medewerker die het kind gedurende de meeste momenten verzorgd. Samen met andere pedagogisch medewerkers worden deze ingevulde lijsten besproken. Hierna nemen de pedagogisch medewerkers deze door met een leidinggevende. Wij proberen hierdoor een zo goed, en zo breed, mogelijk beeld van een kind te krijgen. Daarnaast wordt tijdens de teamvergaderingen, iedereen op de hoogte gebracht van kind ontwikkelingen die extra in de gaten moeten worden gehouden. Na het overleg zal er een gesprek plaatsvinden met de ouders. Wanneer de problematiek onduidelijk blijft en er nog steeds vragen zijn, kan de pedagogisch medewerker anoniem advies inwinnen bij deskundigen en de ouders met het kind naar deze deskundigen verwijzen. Ook kan er besloten worden om een externe professional uit te nodigen op de groep, om bijvoorbeeld het kind te observeren. Dit wordt altijd eerst overlegd met de ouders en de ouders geven hier schriftelijk toestemming voor.

Wanneer pedagogisch medewerkers dit stappenplan doorlopen, stellen zij de leidinggevende en de pedagogisch coach hiervan op de hoogte. Zo kunnen zij het verloop van het doorlopen van het stappenplan volgen en monitoren en waar nodig ondersteuning bieden in bijvoorbeeld het observeren van het betreffende kind, het laagdrempelig bespreken van de signalen met de ouders, het voeren van het oudergesprek, het opstellen van een plan van aanpak en het inschakelen van of doorverwijzen naar professionele hulp.

Indien de situatie externe hulp vereist, zullen wij ouders doorverwijzen naar een instantie die hen verder kan begeleiden. Centrum Jeugd & Gezin Den Haag, Veilig Thuis Haaglanden, Nederlands Centrum Jeugdgezondheid et cetera. Daarnaast wordt er één keer per jaar een intervisie gegeven door de pedagogisch beleidsmedewerker, hier wordt in de onderstaande alinea's meer over verteld.

Toerusting en ondersteuning pedagogisch medewerkers

Uiteraard is bijscholing omtrent het onderwerp opvallende ontwikkeling ook van belang. Om deze reden komt dit onderwerp minstens één keer per jaar aan bod. Dit kan in de vorm van een studiedag, een cursus, een vergadering of een workshop op locatie. De bijscholing kan zowel door een externe organisatie worden geboden als intern medewerkers. Met de bijscholing krijgen de medewerkers de kans om de kennis te vergroten en op te frissen. Tevens blijven pedagogisch medewerkers actief bezig met de ontwikkelingspedagogiek van het kind waardoor zij beter en adequater kunnen reageren op signalen van kinderen. Er wordt voor elk jaar een jaarplanning opgesteld waarbij er wordt gekozen welke opleidingen, cursussen en of workshops de pedagogisch medewerkers het betreffende jaar zullen volgen. Op locatie is meer informatie aanwezig over de scholingsjaarplanning.

Daarnaast is er een pedagogisch coach binnen De Boefjes, één keer per jaar organiseert zij een intervisie, waarbij opvoedkundige en pedagogisch vragen met betrekking tot opvallend gedrag, ontwikkelingsproblematiek en andere pedagogisch vraagstukken met betrekking tot de begeleiding kunnen worden gesteld. Gedurende deze intervisie wordt er tevens gekeken naar alle kinderen met opvallend gedrag. Gedurende het jaar komt de pedagogisch coach bijna maandelijks langs en hebben de pedagogisch medewerkers de mogelijkheid om vragen te stellen en krijgen zij indien nodig extra begeleiding.

Kinderen met een beperking

Voor kinderen met een beperking bestaan speciale voorzieningen. Het kan voorkomen dat ouders het kind willen laten opvangen in een omgeving met kinderen die geen beperking hebben. Met ouders zal hierover besproken worden. En wanneer de opvang voor het kind een positief effect heeft, zal in overleg met ouders en deskundigen gekeken worden of het kind bij De Boefjes kan worden opgevangen. Belangrijk hierbij is wel dat De Boefjes geen medisch kinderdagverblijf is. De pedagogisch medewerkers zijn niet opgeleid tot het geven van bepaalde medicatie en de omgang met diverse medische situaties.

Hoofdstuk 3: De Boefjes informatie voor ouder en kind

De ontwikkelingen en nieuwe informatie van het kinderdagverblijf zullen alle ouders schriftelijk ontvangen. Eén keer in de drie maanden krijgen alle ouders en nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van het laatste nieuws.

Ook zullen ouders geïnformeerd worden over bijzondere activiteiten bij De Boefjes en het pedagogisch beleid. De ouders kunnen voor informatie ook terecht op de internetsite van De Boefjes.

Bij binnenkomst in het kinderdagverblijf hangt een informatiebord. Hierop wordt belangrijke informatie opgehangen.

3.1 Groepen

3.1.1 Stamgroep

Er zijn in totaal 3 stamgroepen in het hele kinderdagverblijf. Op dit moment zijn alle groepen in gebruik. De groepen zijn ingedeeld als horizontale groepen. Dagelijks worden er op de gehele locatie niet meer dan 27 kinderen opgevangen.

Babygroep Bengeltjes

De babygroep bestaat uit 8 kinderen verdeeld over de week in de leeftijd van 0 tot 1 ½ jaar. Op de groep staan elke dag vaste medewerkers, waardoor de kinderen steeds bekende gezichten zien. Dit zorgt dat er structuur, vertrouwen en veiligheid aanwezig is op de groep. Er wordt gewerkt volgens een dagritme, dat zoveel mogelijk aansluit aan het dagritme van thuis. Dit met oog op de slaaptijden en voedingen. Hier worden dus duidelijke afspraken over gemaakt met de ouders. Op de groep gebruiken we een app waar ouders toegang tot hebben, hierin kunnen zij zien hoe laat een baby gegeten heeft, hoelang het kindje geslapen heeft of het kindje een poepluier heeft gehad en overige bijzonderheden.

Dreumesgroep Bliksemstraaltjes

De dreumesgroep bestaat uit 10 kinderen verdeeld over de week in de leeftijd van 1 1/2 tot 2 1/2 jaar. Op de groep staan elke dag vaste medewerkers, waardoor de kinderen steeds bekende gezichten zien. Dit zorgt dat er structuur, vertrouwen en veiligheid aanwezig is op de groep. De dreumesgroep is uitdagend ingericht voor de kinderen. Hier zijn al echte hoeken te vinden waar fantasie de vrije loop kan gaan. De dreumesgroep heeft een vast dagritme. Dit geeft duidelijkheid aan de kinderen, zodat ze weten wat en wanneer iets komen gaat. Bij de dreumesgroep kan er al een start worden gemaakt met zindelijkheidstraining de kinderen worden dan tijdens de verschoonronde naar de wc gebracht. Ook op deze groep hebben ouders toegang tot de app om zo de dagritme van de kinderen te volgen.

Peutergroep Dondersteentjes

De peutergroep bestaan uit 14 kinderen verdeeld over de week in de leeftijd van 2 ½ tot 4 jaar. Op de groep staan vaste pedagogisch medewerkers. De kinderen hechten zich aan mensen die voor hen vertrouwd zijn. Op deze manier kunnen de peuters een echte band opbouwen met de "juf". De peutergroep hebben een vaste dagritme. Dit geeft duidelijkheid aan de kinderen, zodat ze weten wat en wanneer iets komen gaat. Als kinderen van de dreumesgroep over gaan naar de peutergroep zijn ze soms al bezig met zindelijkheidstraining. Als dit nog niet het geval is wordt er gestart met zindelijkheidstraining. Alle kinderen zullen dagelijks op

dezelfde tijden naar het toilet gaan. Ook op deze groep hebben ouders toegang tot de app om zo de dagritme van de kinderen te volgen.

3.1.2 Verlaten van de basisgroep

De kinderen van de Boefjes kunnen in een aantal gevallen, onder begeleiding van de pedagogisch medewerkers, de stamgroep verlaten. Hierbij wordt het BKR aangehouden en houden de pedagogisch medewerkers zich aan de werkafspraken omtrent buiten spelen, uitstapjes en het vervoeren van kinderen zoals omschreven in het beleid Veiligheid en Gezondheid:

❖ *Tijdens buitenspelen:*

De kinderen kunnen een frisse neus halen, lekker uitwaaien en rennen. De Boefjes heeft een eigen buitenspeelplaats. De kinderen gaan minimaal 2 keer per week buiten spelen. In de zomer gaan de kinderen bijna iedere dag naar buiten. Het buitenspeelgoed (onder andere fietsen, ballen enzovoort) wordt in de zomermaanden aangevuld met waterbadjes. Buiten kunnen de kinderen ook in de zandbak spelen met allerlei zandbakmateriaal als scheppen, emmers, autootjes, zeefjes en vormpjes. Het buitenspelen geschiedt op de speelplaats die aan het kinderdagverblijf zit. Van de omwonenden verwachten wij geen directe betrokkenheid en input, wel zullen de pedagogisch medewerkers die iets willen doen dat niet toelaatbaar is, zich 'gezien' weten doordat ze niet in een afgesloten ruimte zitten waar niemand heb kan opmerken.

❖ *Tijdens uitstapjes:*

Het doel hiervan is om kinderen in aanraking te laten komen met de buitenwereld, hun kennis te verbreden, bijv. een veel grotere terrein om te voetballen. Het is ook de bedoeling om een frisse neus te halen, de dag te doorbreken. De pedagogisch medewerkers gaan met het aantal toegestane kinderen (BKR) naar buiten. De pedagogisch medewerkers hebben altijd een mobiele telefoon en een EHBO tasje mee. De pedagogisch medewerkers geven aan waar ze naar toe gaan en hoe laat ze terug zijn, aan de leidinggevende. Bij het intakegesprek wordt de ouder op de hoogte gesteld van uitstapjes en wordt om toestemming gevraagd.

3.1.3 Samenvoegen

Samenvoegen:

Bij De Boefjes kan het voorkomen dat groepen samen worden gevoegd.

Uitgangspunt is dat de stamgroep een vaste groep is, waarbij van te voren bekend is welke dit is (en welke beroepskrachten hierbij horen). Dit betekent dat het niet is toegestaan om dagelijks te bepalen hoe de groepen worden ingedeeld, aan de hand van het aantal aanwezige kinderen. Samenvoegen betekent tevens dat de gehele groep samenvoegen, en niet delen van de stamgroep.

Er zijn twee manieren om samen te voegen;

1. *Structureel samenvoegen:*

Bij structureel samenvoegen wordt een ander samengestelde stamgroep gecreëerd, waardoor dit wel binnen de regelgeving kan plaatsvinden. Dit is wel toegestaan. Dit is bijvoorbeeld het geval als er op bepaalde dagen structureel minder kinderen worden geplaatst, en er sprake is van een minder aantal groepen dan op de overige dagen. Zo kan het zijn dat een kind als

stamgroep de 'A' heeft, maar op woensdag minder kinderen geplaatst worden dat de stamgroep 'B' en de stamgroep 'A' samen één groep vormen in de ruimte van de stamgroep 'A'. Een kind van de stamgroep 'B' wordt dan wel in zijn eigen stamgroep opgevangen, maar maakt wel gebruik van een andere stamgroep ruimte.

2. *Incidenteel samenvoegen*

In vakanties kan het aantal kinderen dagelijks wisselen. Er mag niet dagelijks worden bepaald dat de stamgroep wordt opgeheven. Het is echter zowel op organisatorisch als pedagogisch vlak niet wenselijk als bij een zeer laag aantal kinderen in een groep toch verplicht in de eigen groep met de daarbij behorende beroepskracht moet worden verbleven. Om deze reden wordt er voor een vakantie periode geïnventariseerd wanneer kinderen afwezig zijn. Hierdoor heeft De Boefjes de mogelijkheid om in kaart te brengen op welke dagen er sprake is van zeer laag aantal kinderen. Aan de hand van deze inventarisatie zal De Boefjes in kaart brengen wanneer en op welke wijze de stamgroepen zullen samenvoegen. Er is nog steeds sprake van opvang in stamgroepen (dus vaste groepen in vaste ruimtes, zoals hierboven in het voorbeeld benoemt). De ouders worden doormiddel van een brief vooraf geïnformeerd over welke stamgroep wordt samengevoegd en in welke stamgroepsruimte de kinderen worden opgevangen.

Indien De Boefjes samenvoegt, structureel of incidenteel behoren ouders hiervoor vooraf schriftelijke toestemming te geven. Bij de intake zal er schriftelijke toestemming worden gevraagd aan alle ouders voor het structureel samenvoegen tijdens de ochtend, middag en avond. Alsmede het samenvoegen in vakantieperiode. Deze toestemming wordt gegeven voor de gehele plaatsingsovereenkomst van het kind.

Doordat ouders vooraf op de hoogte worden gesteld op welke wijze er wordt samengevoegd kunnen de ouders en pedagogisch medewerkers de kinderen voorbereiden op het samenvoegen. Als er wordt samengevoegd, dan wordt er altijd samengevoegd in de groepsruimte van de dreumesen.

Structureel samenvoegen:

In de ochtend: in de ochtend worden alle kinderen opgevangen in de dreumesgroep de kinderen gaan tussen 8:30 en 9:00 naar de eigen stamgroep. Soms blijkt in praktijk dat het nodig is om iets eerder te splitsen, het uitgangspunt is het aantal kinderen in de ruimte.

In de middag: gedurende de pauzetijd (12.30-14.00) wordt indien er slechts één pedagogisch medewerker op de groep wordt ingezet samengevoegd. De kinderen die wakker zijn (dreumesen en peuters) worden opgevangen op de babygroep, onder begeleiding van de pedagogisch medewerkers. De pedagogisch medewerkers gaan dan om de beurt met pauze.

Einde van de dag: tussen 16:30 en 17:00 worden alle groepen wederom samengevoegd. Er wordt alleen samengevoegd wanneer de kind aantallen het toelaten.

3.2 Dagindeling

3.2.1 Dagindeling

Tijd:	Wat:	Inhoudt:
06:00	Open	De boefjes opent haar deuren
06:00-09:00	Vrij spel	De dag begint met de ouders die de kinderen komen brengen, doordat de dag begint met weinig kinderen en pedagogisch medewerkers is de groep van de Bliksemstraaltjes een gezellige plek om de dag gezamenlijk te beginnen. Er is voldoende ruimte voor de kinderen om te spelen, rennen, ballen enzovoort.
08:30-09:00	Splitsen	De dondersteentjes en de bengeltjes verlaten de bliksemstraaltjes met hun pedagogisch medewerker en gaan naar de eigen groep
09:30	Opruimen en aan tafel	Om 9.15 uur gaan alle groepen samen met de pedagogisch medewerkers het speelgoed op de groep opruimen. Wij gaan eerst met de kinderen aan tafel, om een moment van rust te creëren. Er wordt vaak begonnen met liedjes zingen of een boekje voorlezen.
09:30	Fruitmoment	Om 9.30 uur eten we fruit (appel, banaan, peer of een ander fruitsoort) en drinken we thee. Elk kind krijgt zijn eigen bakje fruit en beker den Bengeltjes krijgen gepureerd fruit of kleinere stukken fruit en een eigen tuitbeker met eigen naam. In de praktijk is gebleken dat veel kinderen al van huis uit reeds een boterham hebben gegeten. Wij beginnen daarom met fruit en thee. Op de babygroepen geldt dit ook voor de grote baby's, voor de kleinsten geldt een individueel voedingsschema (flessen).
10:00	Verschoenen/wc	De kinderen worden verschoont/mogen oefenen/plassen op de wc. Terwijl de kinderen worden verschoond, krijgen de overige kinderen de gelegenheid om even vrij te spelen (in de poppenhoek, boekenhoek, autohoek, puzzelen of bouwen).
10:15	Activiteit/vrij spel	Tijd voor activiteiten. Nadat de groep schoon is, gaan de kinderen aan tafel zitten voor een activiteit of een ander themagericht activiteit. Daarna is er gelegenheid om vrij te spelen in de groepsruimte of gaan we met de kinderen naar buiten.
10:45	Opruimen/naar binnen	De kinderen gaan opruimen (en naar binnen), wassen de handen en gezichten en gaan aan tafel voor het broodmoment.
11:00	Broodmaaltijd	De kinderen gaan aan tafel om brood te eten en melk te drinken. De kinderen eten eerst een

		<p>boterham met smeerkaas, kaas, sandwichspread of pindakaas, en mogen daarna kiezen uit een aantal zoete belegsoorten. De kinderen mogen maximaal 3 boterhammen. We proberen de kinderen inzicht te laten krijgen of ze na een boterham nog trek hebben in meer. Ze kunnen dan nog een halve of een hele boterham nemen, daarna eventueel nog meer. Bij het eten krijgen de kinderen een beker water of melk. Voor kinderen die een dieet volgen zorgen wij na overleg met de ouders dat producten die zij wel mogen eten in huis zijn.</p>
11:30	Verschoenen/wc en naar bed	<p>Na het eten gaan de kinderen naar het toilet of worden zij verschoond. De gezichten en handen van de kinderen worden gewassen. Alle kinderen hebben een eigen haakje met een washandje de kinderen krijgen hun eigen washandje, zodat ze hun eigen gezicht en handen kunnen wassen als ze klaar zijn controleert de pedagogisch medewerker of het schoon is. Na het verschoenen en gezicht wassen gaan alle kinderen naar bed. Elk kind heeft in de slaapruijnte een eigen bedje. Bij het naar bed brengen houden de pedagogisch medewerker rekening met de kinderen. Het ene kind gaat direct slapen terwijl het andere kind op zo'n moment wat meer aandacht nodig heeft.</p>
12:00-14:00	Activiteiten wakkere kinderen	<p>De kinderen die slapen liggen in bed. De kinderen die niet meer slapen gaan met de pedagogisch medewerker naar de dreumesgroep en mogen kiezen of zij vrij willen spelen of een activiteit aan tafel willen doen.</p>
14:30	Uit bed, verschoenen/wc	<p>Wanneer de kinderen uit bed worden gehaald gaan ze naar het toilet of worden ze verschoond.</p>
15:00	Warme maaltijd	<p>De kinderen gaan samen met de pedagogisch medewerker aan tafel zitten. Er wordt dan een warme maaltijd aangeboden. Op de babygroep geldt dit ook voor de grote baby's, voor de kleinsten geldt een individueel voedingsschema (flessen).</p>
15:30	Activiteit/vrij spelen	<p>Na het eten worden de tafels en stoelen schoongemaakt, terwijl de kinderen vrij spelen. Bij goed weer kunnen we ook naar buiten om daar spelletjes te doen of lekker even te gaan rennen.</p>

16:15	Verschoneren/wc	De kinderen worden verschoont/mogen oefenen/plassen op de wc. Terwijl de kinderen worden verschoond, krijgen de overige kinderen de gelegenheid om even vrij te spelen (in de poppenhoek, boekenhoek, autohoek, puzzelen of bouwen).
16:30	Samenvoegen en tussendoortje	De groepen voegen samen vanaf 16:30 uur en de kinderen krijgen een ontbijtkoek of rijstwafel. De kinderen kunnen vrij spelen op de bliksemstraaltjes totdat zij worden opgehaald.
18:00	Sluiten	Alle kinderen zijn opgehaald en de Boefjes sluit haar deuren.

Specifieke opmerking ten aanzien van de babygroep: Op de babygroep zal het dagritme in overleg met de ouders worden vastgesteld. We zorgen ervoor dat de kinderen het vertrouwde thuisritme ook op het kinderdagverblijf kunnen volgen. Tijdens een intake gesprek (voorafgaand aan de opvang) wordt uitgebreid met de ouders gesproken over het thuis ritme. Doormiddel van een mondelinge en schriftelijke (voedingslijst op de groep) overdracht zal met de ouders het eetschema bijgehouden worden.

In deze dagindeling komt een afwisseling van rustige en drukke momenten tot uiting. Specifieke opmerking ten aanzien van de babygroepen: De grote baby's (van 1.5 tot 2 jaar oud) spelen elke dag onder begeleiding. Juist op deze leeftijd is de ontwikkeling van de grove motoriek zo essentieel (kruipen, lopen, rennen, klimmen, fietsen). Verder gaat er op de babygroep veel meer tijd zitten in de verzorgende aspecten (verschoneren, voeden, knuffelen). De "activiteiten" zoals we die op de peutergroepen kennen komen hier minder voor. Als de kleinsten slapen wordt geregeld iets creatiefs te doen met de grote baby's z.a. tekenen met de pedagogisch medewerkers, plakken, verven.

Speciale maatregelen voor baby's

Omdat het gebruik van dekbedjes met oog op de kans op verstikking (wiegendood) nogal omstreden is, hebben wij ervoor gekozen de baby's in een slaapzakje te laten slapen. Wij gebruiken ook geen bedzeiltjes om de kans op verstikking tot een minimum te beperken. De kinderen worden tijdens het slapen in de gaten gehouden doormiddel van een babyfoon daarnaast controleert de pedagogisch medewerkers alle kinderen als zij de slaapkamer inloopt om een kind in of uit bed te halen. Omdat bij wiegendood ook buikslapen als mogelijke risicofactor wordt benoemd, vragen wij aan ouders die specifiek wensen dat hun kind op de buik slaapt, om schriftelijke toestemming hiervoor.

3.2.3 Eetbeleid

Er wordt bij kdV De Boefjes gewerkt met vaste voedingsproducten:

- ❖ Melkpoeder voor de baby's is Nutrilon standaard 1,2,3 en 4.
- ❖ Iedere dag vers fruit.
- ❖ Er is keuze tussen diverse dranken: Water, thee, siroop en halfvolle melk
- ❖ Volkoren bruin brood.

- ❖ Divers hartig beleg: sandwichspread, 30+ smeerkaas(baby's en dreumes).
- ❖ Divers zoet beleg: jam en pindakaas.
- ❖ Diverse crackers: soepstengels, creamcrackers, cracotte en rijstwafels.
- ❖ Rond 15.00 uur krijgen de kinderen een warme maaltijd.

Tijdens het intake gesprek (voorafgaand aan de opvang) wordt met de ouders bovenstaand voedingsschema doorgenomen. Speciale wensen zullen worden genoteerd en nageleefd door de pedagogisch medewerkers .

Voedingsproducten die niet in de bovenstaande tekst vernoemd worden kunnen uiteraard worden meegenomen in overleg met de pedagogisch medewerker. Denk aan borstvoeding, speciale babyvoeding of speciale producten i. v. m. dieet of allergieën.

3.2.4 Ophaalbeleid

Wanneer een kind opgehaald wordt door een persoon anders dan de ouders/verzorgers, moet dit van te voren worden aangegeven bij de pedagogisch medewerkers. Dit ter bescherming van de kinderen. Bij twijfel zal de pedagogisch medewerker de ouders/verzorgers (nogmaals) bellen voor de zekerheid. De ouders moeten van te voren een verklaring invullen dat het kind door iemand anders dan de ouders/verzorgers mag worden opgehaald.

3.3 Extra dagen, en ruildagen

3.3.1 Extra dagen en ruildagen

Indien gewenst, kunnen ouders gebruik maken van extra dagdelen naast de reguliere afgesproken dagen. Zowel extra- als ruildagen moeten ouders aanvragen via Bitcare. Indien ouders een extra dag willen afnemen, dan plaatsen wij de kinderen in eerste instantie in de eigen stamgroep. Hierbij kijken wij eerst of de beroepskracht-kind-ratio niet wordt overschreden. Mocht er geen plaats meer zijn in de eigen stamgroep, dan zullen wij (in overleg met ouders) zoveel mogelijk het kind plaatsen in een groep waar het kind de pedagogisch medewerkers al kent. Opnieuw zullen wij beoordelen of de beroepskracht-kind-ratio niet wordt overschreden.

3.4 Openingstijden en sluitingsdagen

Kinderopvang de Boefjes biedt kinderopvang voor kinderen van 0 tot 4 jaar. Wij zijn geopend van 06:00 tot 18:00 van maandag tot en met vrijdag.

De Boefjes is gesloten op de volgende dagen:

- Nieuwjaarsdag
- 1ste en 2de Paasdag
- Koningsdag
- Bevrijdingsdag (1x in de vijf jaar 2020, 2025 etc.)
- Hemelvaartsdag
- 1ste en 2de Pinksterdag
- 1ste en 2de Kerstdag
- Oudejaarsdag sluiten wij om 17:00

3.5 Oudercommissie

De Wet kinderopvang geeft ouders het recht de kinderopvang te beïnvloeden op belangrijke beleidsonderwerpen. Hiervoor is er een oudercommissie: zij mogen gevraagd en ongevraagd advies geven over diverse onderwerpen binnen kinderopvang de Boefjes. De Boefjes heeft een oudercommissie die wordt gevormd door ouders met kinderen die gebruik maken van het kinderdagverblijf.

Het reglement van de oudercommissie beschrijft de regelingen en afspraken waarbinnen de medezeggenschap bij kinderopvang De Boefjes uitgevoerd wordt, zoals bijvoorbeeld het uit te voeren beleid. De oudercommissie bepaalt zelf haar werkwijze en taakverdeling en legt dat vast in een huishoudelijk reglement.

De oudercommissie heeft als doel de belangen van de kinderen en de ouders van kinderopvang De Boefjes waar de oudercommissie aan verbonden, is zo goed mogelijk te behartigen en de ouders te vertegenwoordigen. De oudercommissie bevordert goede en heldere informatie aan ouders, de betrokkenheid van ouders bij de kinderopvang en fungeert als aanspreekpunt voor ouders met klachten en informeert hen zo nodig over de klachtenregeling.

De oudercommissie komt minimaal drie keer per jaar bij elkaar om te vergaderen.

3.6 Klachten

Voor een goede samenwerking vinden wij het belangrijk dat er regelmatig overleg is met de ouders. Voor vragen en/of klachten over de gang van zaken binnen de groep kunnen ouders terecht bij de pedagogisch medewerkers. Is er geen bevredigende oplossing bereikt dan kan er altijd een oudergesprek aangevraagd worden. Op verzoek kan de leidinggevende hierbij aanwezig zijn. Mocht er na dit gesprek ook geen bevredigende oplossing zijn gevonden, dan kan de klacht altijd worden voorgelegd bij de geschillencommissie. De ouders kunnen/mogen ook direct de klacht indienen bij de geschillencommissie. De Boefjes is aangesloten bij de onafhankelijke geschillencommissie. Hun deskundigheid ligt op het gebied van consumentenbelangen, inhoud en organisatie van de kinderopvang.

Voor meer informatie over de geschillencommissie kunt u altijd terecht bij de leiding. Tevens is er een oudercommissie actief binnen KDV De Boefjes. Zij zijn graag bereid u hierbij te helpen.

In het kader van de wet kinderopvang is er een interne klachtenregeling opgesteld voor kinderopvang De Boefjes

Ondanks de goede zorgen en de hoge kwaliteit die De Boefjes nastreeft kan er in de samenwerking tussen ouders, kinderen en pedagogisch medewerkers een klacht ontstaan. De Boefjes neemt klachten serieus en ziet de klacht als een moment om van te leren en te groeien. Om op deze wijze de kwaliteit van de kinderopvang nog verder te verhogen.

De Boefjes onderscheidt twee soorten officiële klachtenregelingen:

- **Interne klachtenregeling:** Bij voorkeur maken ouders/ verzorgers een klacht eerst bespreekbaar bij de directe betrokkenen. Mocht dit niet leiden tot een bevredigende oplossing dan kan er een officiële klacht worden ingediend.

Deze officiële klacht dient schriftelijk kenbaar gemaakt te worden bij de leidinggevende. De leidinggevende zal de klacht in behandeling nemen, mocht de klacht een vermoeden van kindermishandeling betreffen dan treedt de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in werking. De interne klachtenprocedure wordt daarmee afgesloten. Nadat de klacht in behandeling is genomen zal de leidinggevende contact opnemen met de betrokkene en eventueel de oudercommissie bij de klachtenprocedure betrekken. Binnen ten minste 6 weken na het indienen van de klacht, zal een schriftelijke en gemotiveerde oordeel, inclusief concrete termijnen waarbinnen eventuele maatregelen zullen worden gerealiseerd, verstuurd worden naar de ouder. Voor meer informatie over de interne klachtenregeling kunt u kijken in de interne klachtenregeling die op locatie inzichtelijk is.

- **Externe klachtenregeling:** Mocht interne klachtafhandeling niet leiden tot een bevredigende oplossing dan staat ouders de weg vrij naar informatie, advies en mediation bij de geschillencommissie, gevestigd in Den Haag. Of het aanmelden van het geschil bij de Geschillencommissie www.degeschillencommissie.nl.

In sommige gevallen is het van belang de klacht rechtstreeks in te dienen bij de Geschillencommissie:

- De kinderopvangorganisatie niet binnen 6 weken heeft gereageerd op de schriftelijke klacht.
- De ouders en de kinderopvangorganisatie het niet binnen 6 weken eens zijn geworden over de afhandeling van een klacht.
- De kinderopvangorganisatie geen adequate klachtenregeling heeft.

In uitzondering op het bovenstaande mogen ouders meteen een geschil indienen bij de Geschillencommissie Kinderopvang als in redelijkheid niet van ouders kan worden verlangd dat zij onder de gegeven omstandigheden een klacht indienen bij de kinderopvangorganisatie.

Dit kan zijn bijvoorbeeld bij klachten over intimidatie of wanneer ouders bang zijn dat het voorleggen van hun klacht vervelende consequenties kan hebben.

De Geschillencommissie beoordeelt in individuele gevallen of aan de voorwaarden hiervoor wordt voldaan.

Hoofdstuk 4: Wet kinderopvang

4.1 Drie uurs regeling

Op een aantal vastgestelde momenten op de dag mag er worden afgeweken van het beroeps kind ratio. Dit betekent dat er tijdelijk minder pedagogisch medewerkers ingezet mogen worden waarbij in ieder geval minimaal de helft van de aantal benodigde pedagogisch medewerkers aanwezig dient te zijn.

Bij een openingstijd van 10 uur of langer mag er maximaal drie uur worden afgeweken van het BKR , de zogeheten drie uurs regeling.

De regeling treed in werking zodra een pedagogisch medewerkers meer dan het toegestane aantal kinderen in haar eentje opvangt. In het kind planning wordt bijgehouden wanneer kinderen binnenkomen en wanneer zij naar huis gaan, hierdoor wordt inzichtelijk gemaakt wanneer er van het BKR wordt afgeweken.

Als blijkt dat we meer dan drie uur af gaan wijken volgens de BKR op een dag (incl. de pauzes), wordt het rooster incidenteel of structureel aangepast, naar gelang de situatie.

Op het moment dat de drie-uursregeling in werking is getreden en er slechts één PM-er in het pand is, zorgen we er altijd voor een tweede volwassene die aanwezig is in het pand bv een stagiaire, de leidinggevende of de houder.

Vastgestelde tijden afwijking BKR

Dag	Afwijken ochtend	Afwijken middag	Afwijken avond
Maandag	9.00-9.30	12.30-14:00	16.30-17.30
Dinsdag	9.00-9.30	12.30-14:00	16.30-17.30
Woensdag	9.00-9.30	12:30-14:00	16.30-17.30
Donderdag	9.00-9.30	12.30-14:00	16.30-17.30
Vrijdag	9.00-9.30	12:30-14:00	16.30-17.30

De boefjes is open van 6:00 – 18:00. Buiten de bovengenoemde tijden wordt niet afgeweken van het BKR:

- Op maandag t/m vrijdag wordt er niet afgeweken van het BKR tussen: 6:00-9:00 , 9:30-12:30, 14:00-16:30 en 17:30-18:00 uur

De drie uren regeling wordt ieder drie maanden geëvalueerd en indien nodig (in overleg met de oudercommissie) aangepast. Indien de regeling wordt aangepast worden ouders ten alle tijden doormiddel van een nieuwsbrief op de hoogte gesteld van de vernieuwde regeling.

4.2 Pedagogisch medewerkers, stagiaires en vrijwilligers

Bij De Boefjes werken een aantal vaste pedagogisch medewerkers . Zij hebben allemaal een opleiding gevolgd en een diploma behaald die voldoet aan het werken met kinderen op een kinderdagverblijf.

De pedagogisch medewerker gaan aan het werk vanuit deze pedagogisch visie. Een belangrijk doel voor de pedagogisch medewerker is om ervoor te zorgen dat iedere kind zich veilig en vertrouwd voelt bij De Boefjes. De pedagogisch medewerker zijn opgeleid en weten dus wat nodig is om een kind op de juiste manier te ondersteunen en te prikkelen in zijn/haar ontwikkeling. Ook wordt gedacht aan de veiligheid van de kinderen. Er zijn een aantal medewerkers opgeleid tot BHV-ers. Als de kinderen naar buiten gaan gaat er altijd een BHV-er mee.

Stagiaires:

Om ook toekomstige pedagogisch medewerkers de kans te geven om ervaring op te doen binnen het kinderdagverblijf zullen er jaarlijks stagiaires op het kinderdagverblijf meedraaien. Stagiaires werken onder begeleiding van de ervaren pedagogisch medewerkers.

Inzetbaarheid van pedagogisch medewerkers in opleiding:

Er worden twee soorten stagiaires onderscheiden:

- **BBL-stagiaires:** een BBL stagiaire volgt een werken-en leren opleiding. Bij deze vorm van opleiding mag de stagiaire worden ingezet als een formatieve pedagogisch medewerker. Afhankelijk van de fase van haar opleiding, toets uitslagen en beoordeling van de praktijkbegeleider, is deze inzetbaarheid van 0 tot 100%. De BBL-student heeft een arbeidscontract bij kinderopvang De Boefjes. BBL studenten van de BSO hebben een arbeidscontract van minimaal 12 uur en studenten van het kinderdagverblijf van minimaal 20 uur. Indien een BBL-stagiaire formatief wordt ingezet zal er ten alle tijden een inzetbaarheid verslag worden opgesteld waarin is beschreven voor hoeveel procent de stagiaire formatief ingezet kan worden alsmede de reden van deze conclusie.
- **Bol- stagiaires:** Naast BBL-studenten kunnen er tevens BOL-studenten stagelopen bij Naam organisatie. Zij volgen een beroeps opleidende leerweg, waarbij zij stagelopen. Deze stagiaires staan boventallig ingezet, dit betekent dat zij niet de eindverantwoordelijke zijn voor de welzijn van de kinderen. Onder bepaalde omstandigheden kan besloten worden een BOL-student formatief in te zetten. Dit gebeurt alleen als de BOL-student capabel genoeg is om als volwaardige pedagogisch medewerker ingezet te worden. Mocht er worden besloten om een BOL-student als formatieve pedagogisch medewerker in te zetten dan wordt er ten alle tijden een inzetbaarheid verslag opgesteld. Daarnaast mag een BOL-stagiaire alleen worden ingezet onder de volgende voorwaarde:
 - Een bol student mag allen ingezet worden tijdens ziekte van een pedagogisch medewerkers of tijdens schoolvakanties van de student.
 - De bol student mag nooit alleen op de groep staan behalve tijdens pauzes
 - De bol student mag niet worden ingezet tijdens het eerste leerjaar
 - De bol student kan allen worden ingezet op de eigen stage locatie (KDV of BSO)

Bij kinderopvang de Boefjes houden wij ons aan onderstaand richtlijnen zoals vastgesteld in het cao-kinderopvang:

Inzetbaarheid en salariëring studenten mbo en HBO Opleidingsfase	Formatieve inzetbaarheid	Wijze van vaststelling opleidingsfase	Wijze van vaststelling formatieve inzetbaarheid
Fase 1: overeenkomstig eerste leerjaar SPW-3/ SPW-4	Oplopend van 0 naar 100%	* Conform de leerjaren en voortgang ingeval van een normatieve opleidingsduur van 3 jaar; * In geval van een andere	De werkgever stelt de formatieve inzetbaarheid in fase 1 en fase 2 vast op basis van

Fase 2: overeenkomstig tweede leerjaar SPW-3/ SPW-4		opleidingsduur worden de fase en ingangsdatum ervan bepaald op basis van informatie van de opleiding.	informatie van de opleidings- en praktijkbegeleider en legt deze schriftelijk vast.
Fase 3: overeenkomstig derde leerjaar SPW- 3/ SPW-4	100%		
Fase 4: Diploma SPW-3 of Vierde jaar SPW-4	100%	Nvt	Nvt

Taken van stagiaire

De taken die een stagiaire kan uitvoeren:

Alle leerjaren

- Pedagogisch medewerker ondersteunen tijdens activiteiten
- Activiteit aanbieden met ondersteuning van de pedagogisch medewerker
- Begeleiden van ontwikkeling
- Observeren van kinderen (in samenwerking met de mentor van het kind)
- Begeleiden tijdens eet en drink momenten
- Uitvoeren van huishoudelijke taken
- Begeleiden van kinderen tijdens vrij spel momenten

Laatste leerjaar

Indien de stagiaire in het laatste leerjaar zit en indien zij boven de 18 jaar is mag zij onderstaande extra werkzaamheden uitvoeren

- Aanbieden van een activiteit
- Deelnemen aan oudergesprekken
- Overdracht aan ouder geven aan het einde van de dag

De taken van de stagiaires verschillen per "soort" stagiaire, leerjaar en opleiding.

Begeleiding stagiaire

Iedere stagiaire krijgt een pedagogisch medewerker toegewezen die de stage begeleiding op zich neemt. Om de twee weken zal er een gesprek plaatsvinden tussen stagiaire en de pedagogisch medewerker, waarin eventuele opdrachten/doelen geëvalueerd worden en besproken wordt hoe de werkzaamheden verlopen. . Daarnaast wordt besproken welke opdrachten de stagiaire nog dient te maken. Indien de stagiaire goed presteert dan kan ervoor worden gekozen om een keer in de maand een ontwikkelingsgesprek te voeren. Periodiek (afhankelijk van de opleidingsinstelling) is er een gesprek tussen de pedagogisch medewerker en de stagebegeleider van school omtrent de ontwikkeling van de stagiaire. De pedagogisch medewerker kan ondersteuning bij de begeleiding van de stagiaire vragen indien de gesprekken stroef verlopen of er bijvoorbeeld over disfunctioneren gesproken moet worden.

Vrijwilligers

Bij de Boefjes hebben wij één vrijwilliger in dienst, namelijk de huishoudelijk medewerker. Zij is verantwoordelijk voor het bereiden van het warme eten tussen de middag en het schoonmaken van de keuken en de toiletten. De huishoudelijk medewerker is gekoppeld aan de Boefjes in het Personenregister Kinderopvang. Daarnaast is zij op de hoogte van de werkafspraken omtrent het bereiden van warme maaltijden en de schoonmaak, zoals omschreven in het beleid Veiligheid en Gezondheid.

4.3 Ondersteuning andere volwassenen

Naast de pedagogisch medewerkers, zijn er ook andere ondersteunende volwassenen in dienst bij de Boefjes. Deze zijn allemaal gekoppeld in het personenregister kinderopvang aan de Boefjes.

Kluswerkzaamheden

Benodigde klussen worden bij De Boefjes door de houder, M.G. Muradin zelf uitgevoerd.

Externe adviseur

De Boefjes werkt samen met een externe adviseur om de kwaliteit van het kinderdagverblijf te waarborgen, maar tevens ook te verbeteren daar waar nodig. De externe adviseur is samen met de leidinggevende verantwoordelijk voor het opstellen van het beleid en de implementatie daarvan. De externe adviseur adviseert, ondersteunt en begeleidt de leidinggevende daar waar nodig is. Als laatste biedt de externe adviseur eventuele bijscholing, workshop en studiedagen aan.

Pedagogisch beleidsmedewerker/coach

De Boefjes acht het van groot belang dat er sprake is van een goede pedagogisch kwaliteit binnen de kinderopvang en werkt om deze reden met een pedagogisch coach, die verantwoordelijk is voor de begeleiding van de pedagogisch medewerkers en het schrijven van het pedagogisch beleidsplan.

Om de pedagogisch kwaliteit bij de Boefjes te kunnen waarborgen, bezoekt de pedagogisch coach (bijna) maandelijks het kinderdagverblijf. De pedagogisch coach kijkt mee op verschillende fronten van de pedagogisch kwaliteit. Zo wordt er aandacht besteedt aan het pedagogisch beleidsplan en het implementeren hiervan, het in kaart brengen en monitoren van het pedagogisch handelen door middel van (video)observaties en POP gesprekken, en het aanbieden van workshops die aansluiten op de inzichten uit de observaties. Daarnaast is er aandacht voor de zorg- en opvoedvragen die onder de pedagogisch medewerkers spelen binnen een intervisiebijeenkomst en wordt de kwaliteit van de leefomgeving en de mate van ontwikkelingsstimulering in kaart gebracht.

4.4 Beroepskracht kind ratio

De Pedagogisch medewerker-Kind-Ratio betreft de verhouding tussen het aantal PM-ers dat ten minste ingezet moet worden bij een bepaald aantal gelijktijdig

aanwezige kinderen in een bepaalde leeftijdsgroep. Deze ratio is vastgelegd in de Regeling kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen.

Voor het bepalen van de PKR maken wij altijd gebruik van de online rekentool (<http://1ratio.nl>).

Aan de hand hiervan wordt een dienstrooster opgesteld, zodat er altijd voldoende pedagogisch medewerker op de groep aanwezig zijn.

Bij een volledige bezetting ziet het beroepskracht kind ratio er als volgt uit bij De Boefjes:

Groepstype	Max. aantal kinderen	Leeftijdscategorie	Aantal pedagogisch medewerkers
Baby Bengeltjes	8	0 – 1,5	3
Dreumes Bliksemstraaltjes	13	1,5 – 2	2
Peuters Dondersteentjes	14	2 – 4	2

4.5 Beleid veiligheid en gezondheid

Veiligheid en hygiëne is zeer belangrijk binnen de kinderopvang. Kinderen moeten veilig en hygiënisch hun tijd kunnen doorbrengen, zonder groot gevaar te lopen op ongelukken, ziektes of ander letsel ten gevolgen van een onveilige en onhygiënische kinderopvangorganisatie. Om de veiligheid en gezondheid van de kinderen te waarborgen, wordt er gewerkt met een beleid veiligheid en gezondheid, waarin richtlijnen zijn opgenomen hoe er zorg wordt gedragen voor een veilige en gezonde kinderopvang. Wij vinden het hierbij van belang dat kinderen zelf leren omgaan met kleine risico's en gedragsregels aanleren om kans op ongevallen te minimaliseren. Voor sommige risico's is het maken van gedragsregels met kinderen niet voldoende om het risico te minimaliseren, bij deze risico's zijn er werkafspraken met de pedagogisch medewerkers gemaakt en indien nodig aanpassingen in het pand gemaakt. Meer informatie over de werkwijze omtrent veiligheid en gezondheid kunt u vinden op de locatie.

4.5.1 Vier ogen principe

Vanuit de Wet Kinderopvang wordt verplicht gesteld dat er tijdens openingstijden van de kinderopvang ten allen tijden moet worden voldaan aan het vierogenprincipe. Het vierogenprincipe betekent dat een beroepskracht of de beroepskracht in opleiding de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten, terwijl de medewerker gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. U kunt bij een andere volwassene denken aan een collega- pedagogisch medewerker, stagiaire (18+), kantoor medewerker of vrijwilliger. Door te werken met het vierogenprincipe wordt het risico op grensoverschrijdend gedrag geminimaliseerd.

Kinderdagverblijf De Boefjes hanteert het 4-ogen en oren principe. Dit betekent dat er altijd minimaal 2 volwassenen, in een bepaalde vorm, toezicht moeten houden op kinderen op een kinderdagverblijf. Een pedagogisch medewerker is in principe niet alleen met één of meer kinderen binnen of buiten, zonder dat iemand hem/haar kan zien en/of horen. Dit in navolging van de commissie Gunning.

We hebben de gehele week meer dan 3 medewerkers in het pand.

Kinderdagverblijf De Boefjes is zodanig gebouwd dat er goed zicht is op de eigen groep, de buurgroep, slaapruintes en toiletruimte. De (groeps) - ruimtes zijn transparant met veel glas. Er zijn ook camera's geplaatst, zodat er ten alle tijden iemand kan mee kijken op het kinderdagverblijf. De heer Boyke Muradin en mevrouw Samina Hussain kunnen de camerabeelden 24 uur bekijken. Onze gang is beveiligd door middel van een camera, zodat we kunnen zien wie er allemaal naar binnen komen. Alle ouders en stagiaires van het kinderdagverblijf dienen eerst op de deurbel te drukken om binnen gelaten te worden. De pedagogisch medewerker of andere medewerkers van het kinderdagverblijf kunnen d.m.v. een sleutel die ze bij zich hebben naar binnen komen. In de gang, groep, kapstokruimte en slaapkamer hangen ook camera's. De heer Boyke Muradin en Samina Hussain kunnen de camerabeelden bekijken.

Tevens hebben wij de zogenoemde slaapwacht in de slaapkamer. Tijdens het slapen in de slaapkamer houdt er één pedagogisch medewerker slaapwacht op het moment dat die ene pedagogisch medewerker in de slaapkamer toezicht houdt staat de babyfoon, waardoor de andere pedagogisch medewerkers ten allen tijden kunnen mee luisteren. De directeur Boyke Muradin is minimaal vier keer per week bij De Boefjes.

Het 4-ogen en oren principe gedurende de dag

❖ Transparantie

De ruimtes op het kinderdagverblijf zijn transparant met veel glas. Wij zorgen ervoor dat het glas transparant blijft door het niet vol te plakken met allerlei werkjes of mededelingen. De deuren staan altijd open tijdens pauzetijden.

❖ Personeelsbezetting

Op het kinderdagverblijf zijn er altijd veel medewerkers aanwezig, zo is er een huishoudelijk medewerker, leidinggevende, maar ook de inzet van stagiaires vergroot de aanwezigheid van ogen en oren op het kinderdagverblijf.

❖ Specifieke situaties

Hieronder worden situaties beschreven waarin het kan voorkomen dat een medewerker alleen is met de kinderen en hoe wij hiermee omgaan met inachtneming van het 4-ogen en oren principe.

- Breng, haal en pauze momenten tijdens de 3 uren-regeling.

Drie uur per dag alleen staan bij brengen en halen en pauzetijden is bij regelgeving geregeld. In de praktijk worden de kinderen van verschillende groepen enige tijd samen in de groep opgevangen door de pedagogische medewerkers in de ochtend en aan het einde van de dag. Alle groepen hebben transparante deuren en ramen zowel naar de gang/hal als naar buiten (dus niet beplakt met posters, raamschildering of berichten voor ouders). Het onvoorspelbare karakter van de haal en brengsituaties (je weet niet exact wanneer een ouder

binnen- of langsloopt en hoeveel tegelijk etc.) verkleint het risico dat iemand zich onbespied of niet gecontroleerd zou kunnen voelen.

- o Slaapmomenten van de kinderen

De slaapkamers zijn aangrenzend aan de groepsruimte. Wanneer een medewerker de slaapkamer ingaat, blijft de deur op een kiertje open. Er wordt gebruik gemaakt van een babyfoon in de slaapkamer die ten alle tijden aan staat, zodra de kinderen in de slaapkamer zijn. De babyfoon staat op de groep, zodat de andere pedagogisch medewerkster of stagiaire ten alle tijden kan mee luisteren.

- o Toezicht bij het buitenspelen:

Een pedagogisch medewerker is niet langdurig en structureel alleen buiten met kinderen. Het buitenspelen geschiedt op de speelplaats die aan het kinderdagverblijf zit. Van de omwonenden verwachten wij geen directe betrokkenheid en input, wel zullen de pedagogisch medewerkers die iets willen doen dat niet toelaatbaar is, zich 'gezien' weten doordat ze niet in een afgesloten ruimte zitten waar niemand heb kan opmerken.

4.5.2 Achterwachtregeling

Indien er slechts één pedagogisch medewerker wordt ingezet (en er voldaan wordt aan het BKR), dient er ten alle tijden een achterwacht beschikbaar te zijn. Deze persoon moet bij calamiteiten binnen 15 minuten bij de kinderopvang kunnen zijn. Deze persoon is tijdens de opvangtijden waarbij een pedagogisch medewerker alleen staat, altijd telefonisch bereikbaar.